

Analýza spotřebitelských úvěrů u vybraných českých finančních společností

Radim Domanský

Bakalářská práce
2011

 Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav podnikové ekonomiky
akademický rok: 2010/2011

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Radim DOMANSKÝ**
Osobní číslo: **M081523**
Studijní program: **B 6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Management a ekonomika**

Téma práce: **Analýza spotřebitelských úvěrů u vybraných českých finančních společností**

Zásady pro vypracování:

I. Teoretická část

- Proveďte literární průzkum a zpracujte podklady týkající se oblasti spotřebitelských úvěrů.

II. Praktická část

- Analyzujte současnou nabídku spotřebitelských úvěrů u vybraných společností.
- Proveďte srovnání ukazatele RPSN u poskytovaných úvěrů, srovnání výhod a nevýhod, popište parametry a vyhodnoťte případná rizika pro spotřebitele.
- Zpracujte návrhy a formulujte závěrečná doporučení pro potencionální zájemce o čerpání prostředků prostřednictvím spotřebitelských úvěrů.

Závěr

Rozsah bakalářské práce: cca 40 stran
Rozsah příloh:
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

- [1] JÍLEK, J. Finanční trhy a investování. Praha: Grada, 2009. 648 s. ISBN: 978-80-247-1653-4.
[2] KALABIS, Z. Bankovní služby v praxi. 1. vyd. Brno: Computer Press, 2005. 148 s. ISBN 80-251-0882-1.
[3] KAMENÍKOVÁ, B. Bankovníctví a pojišťovnictví: studijní pomůcka pro univerzitu Tomáše Bati ve Zlíně, 2008. 160 s. ISBN 978-80-7318-655-5.
[4] KRÁL, M. Bankovníctví a jeho produkty. Žilina: Georg, 2009. 265 s. ISBN 978-80-89401-07-9.
[5] KRÁLOVÁ, L. Krotitelé dluhů. Praha: Plot, 2009. 172 s. ISBN 978-80-7428-017-7.

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Aleš Skopalík, Ph.D.
Ústav podnikové ekonomiky
Datum zadání bakalářské práce: 24. června 2011
Termín odevzdání bakalářské práce: 15. srpna 2011

Ve Zlíně dne 24. června 2011

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
děkanka

prof. Ing. Jiří Polách, CSc.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- odevzdáním bakalářské/diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby¹;
- bakalářská/diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k nahlédnutí:
 - bez omezení;
 - pouze prezenčně v rámci Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- na mou bakalářskou/diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3²;
- podle § 60³ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;

¹ zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

- (1) Vysoká škola nevydělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.
- (2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlížení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.
- (3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

² zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

- (3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užitje-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).

³ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

- (1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

- podle § 60⁴ odst. 2 a 3 mohou užít své dílo – bakalářskou/diplomovou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské/diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské/diplomové práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji, že:

- jsem bakalářskou/diplomovou práci zpracoval/a samostatně a použité informační zdroje jsem citoval/a;
- odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 12.8.2011.....

Samanta Red......

⁴ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

(2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.

(3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jím dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přiměřeně k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Tato bakalářská práce "Analýza spotřebitelských úvěrů u vybraných českých finančních společností" je rozdělena na dvě části, teoretickou a praktickou. V teoretické části jsou popsány a vysvětleny všechny pojmy, souvislosti a právní úpravy, které se vztahují k spotřebitelskému úvěru. V praktické části je pomocí modelových příkladů provedena analýza spotřebitelských úvěrů vybraných českých finančních společností. V poslední části je zařazeno shrnutí výsledků a doporučení pro případné žadatele o spotřebitelský úvěr.

Klíčová slova: spotřebitelský úvěr, roční procentní sazba nákladů, úroková sazba

ABSTRACT

This bachelor thesis: "Analysis of consumers credits of selected Czech financial companies" is divided into two parts, theoretical and practical. In theoretical part of this thesis are described and explained all the concepts, connection and legislation, which relate to consumer credit. In practical part of this thesis is made analysis of consumers credits of selected Czech financial companies by using model examples. In the final part is included summary of results and the recommendation for possible applicants of consumers credits.

Keywords: consumer lending, annual percentage rate of costs, interest rate

Na tomto místě bych rád poděkoval celé své rodině a přátelům, kteří mě podporovali po celou dobu mého studia. Dále bych chtěl poděkovat vedoucímu mé bakalářské práce za jeho cenné rady a připomínky.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD.....	9
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 CHARAKTERISTIKA SPOTŘEBITELSKÉHO ÚVĚRU	12
2 DRUHY SPOTŘEBITELSKÝCH ÚVĚRŮ	15
3 ÚVĚROVÝ PROCES	18
4 ÚROKOVÉ SAZBY SPOTŘEBITELSKÝCH ÚVĚRŮ	19
5 ROČNÍ PROCENTNÍ SAZBA NÁKLADŮ	21
6 PRÁVNÍ ÚPRAVA	23
7 ŘÍZENÍ ÚVĚROVÉHO RIZIKA	25
8 TRENDY SPOTŘEBITELSKÝCH ÚVĚRŮ	27
9 KLÍČOVÉ POJMY SPOTŘEBITELSKÉHO ÚVĚRU	29
II PRAKTICKÁ ČÁST	30
10 ANALÝZA SPOTŘEBITELSKÝCH ÚVĚRŮ VYBRANÝCH FINANČNÍCH SPOLEČNOSTÍ	31
10.1 PROFIL VYBRANÝCH FINANČNÍCH SPOLEČNOSTÍ	32
10.2 NABÍDKA SPOTŘEBITELSKÝCH ÚVĚRŮ VYBRANÝCH SPOLEČNOSTÍ	36
10.2.1 Neúčelové spotřebitelské úvěry vybraných společností	36
10.2.2 Účelové spotřebitelské úvěry vybraných společností	40
10.3 SROVNÁNÍ SPOTŘEBITELSKÝCH ÚVĚRŮ VYBRANÝCH FINANČNÍCH SPOLEČNOSTÍ	45
10.3.1 Metodika	46
10.3.2 Modelový příklad č. 1	48
10.3.3 Modelový příklad č. 2	51
10.3.4 Modelový příklad č. 3	54
10.3.5 Shrnutí výsledků	57
10.3.6 Doporučení pro žadatele o úvěr	57
ZÁVĚR	58
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	59
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	61
SEZNAM OBRÁZKŮ	62
SEZNAM TABULEK	63

ÚVOD

Zadluženost českých domácností v posledních letech neustále stoupá a spotřebitelský úvěr je jednou z nejdostupnějších možností, jak mohou nedostatek finančních prostředků domácnosti řešit. Zvýšený zájem o spotřebitelské úvěry vytváří na finančním trhu poměrně širokou nabídku produktů. Tato široká nabídka spotřebitelských úvěrů je současně díky velké konkurenci finančních společností značně nepřehledná, a najít ten nejvýhodnější produkt může být pro spotřebitele nelehký úkol.

Cílem této práce je vytvořit podklady pro případného zájemce o spotřebitelský úvěr, aby na jejich základě, byl schopen se správně rozhodnout při výběru finanční instituce a vhodného spotřebitelského úvěru. Cílem teoretické části je, na základě provedeného literárního průzkumu popsat a vysvětlit všechny pojmy, souvislosti a právní úpravy, které se k této problematice vztahují. V navazující praktické části je provedena analýza současné nabídky spotřebitelských úvěrů u vybraných finančních společností, je provedeno jejich srovnání, dále je provedeno vyhodnocení výsledků a upozornění na možná rizika související se žádostí o spotřebitelský úvěr.

Náplní práce není analýza všech nabídek na trhu spotřebitelských úvěrů, jejich srovnávání a hledání toho nejlepšího. Takové srovnání by postupem času ztratilo na aktuálnosti, a také požadavky a priority zájemců o spotřebitelský úvěr mohou být velmi odlišné. Práce si proto klade za cíl poskytnout případnému zájemci o spotřebitelský úvěr určitou pomůcku při hledání nejvýhodnějšího spotřebitelského úvěru, ukázat jak postupovat při hledání vhodného produktu, naučit jej orientovat se v nabídkách finančních společností, též upozornit na co se zaměřit při porovnávání nabídek a upozornit na existující rizika a tím mu pomoci nalézt spotřebitelský úvěr pro něj nejvýhodnější.

V práci jsou srovnávány produkty čtyř finančních společností, které v základních rysech reprezentují trh z pohledu žadatele. První finanční společností je banka, v níž má klient vedený běžný účet Česká spořitelna a.s., druhá je banka, u které nemá klient účet Raiffeisenbank a. s., třetí je nebankovní společnost zaměřená na splátkový prodej Home Credit a. s., a poslední společností je nebankovní společnost zaměřená na online půjčky CETELEM ČR, a.s..

V úvodu provedené analýzy spotřebitelských úvěrů vybraných společností jsou stanoveny otázky, které by si mohl klást potencionální žadatel o spotřebitelský úvěr a pomocí modelových příkladů jsou porovnány spotřebitelské úvěry všech vybraných společností. V prvním kroku jsou popsány parametry spotřebitelských úvěrů vybraných společností, v dalším kroku je provedeno srovnání ukazatele RPSN nebo koeficientu navýšení, je provedeno srovnání výhod a nevýhod jednotlivých úvěrů a v závěru jsou vyhodnocena případná rizika pro spotřebitele. Současně je pomocí modelových příkladů odpovězeno na otázky stanovené v úvodu analýzy a současně jsou vyhodnoceny spotřebitelské úvěry, které jsou v modelových příkladech pro spotřebitele nejvýhodnější.

V poslední části práce je zařazeno shrnutí výsledků analýzy spotřebitelských úvěrů vybraných českých finančních společností a jsou zde uvedena doporučení pro případného zájemce o spotřebitelský úvěr.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 CHARAKTERISTIKA SPOTŘEBITELSKÉHO ÚVĚRU

Nejprve je nutné si osvojit několik základních údajů a pro pochopení následující analýzy je nezbytné definovat pojmy jako roční procentní sazba nákladů, koeficient navýšení, celkové náklady úvěru apod.

Pod spotřebitelským úvěrem chápeme úvěrové toky, které jsou směřovány k fyzickým osobám, resp. domácnostem, na pokrytí jejich požadavků souvisejících se spotřebou. Jde tedy o produkt jednoznačně určený spotřebiteli tedy fyzické osobě nepodnikatelskému subjektu. [4]

Spotřebitelské úvěrování je upraveno zákonem č. 145/2010 Sb. - Zákon o spotřebitelském úvěru a o změně některých zákonů. V paragrafu č.1 uvedeného zákona je uvedeno toto vymezení spotřebitelského úvěru.

Tento zákon zpracovává příslušné předpisy Evropských společenství a upravuje některá práva a povinnosti související s odloženou platbou, půjčkou, úvěrem nebo jinou obdobnou finanční službou poskytovanou nebo přislíbenou spotřebiteli věřitelem, nebo zprostředkovatelem (dále jen „spotřebitelský úvěr“). [18]

Veřejnost se často mylně domnívá, že rozdíl mezi úvěrem a půjčkou je v tom, že úvěr poskytuje banka a půjčku jiný nebankovní subjekt. Také některé finanční instituce pojmenováním svých produktů mohou spotřebitele zmást. Z uvedeného znění zákona však jasně vyplývá, že o spotřebitelský úvěr se jedná vždy, jde-li o finanční službu poskytovanou spotřebiteli (fyzické osobě) věřitelem, bez ohledu na to, zda se jedná o úvěr, půjčku, odloženou platbu nebo jinou finanční službu.

Existuje několik výjimek, na které se zákon o spotřebitelském úvěru nevztahuje. Tyto výjimky jsou uvedeny v paragrafu č.2 uvedeného zákona. Jedná se především o případy pořízení nemovitosti, případy nájmu a leasingu, při kterém věc nepřechází do vlastnictví spotřebitele a bezplatné finanční služby. Dále se tento zákon nevztahuje na půjčky, úvěry a jiné finanční služby s celkovou výší nižší než 5 000 Kč nebo vyšší než 1 880 000 Kč.

Spotřebitelské úvěry jsou určeny fyzickým osobám starším 18 let, kteří jsou občany České republiky. Některé instituce poskytují úvěr také cizincům, ti však musejí mít alespoň trvalý pobyt v ČR. [6]

Od spotřebitelského úvěru je nutné odlišit úvěr spotřební, který je vymezen účelem, na nějž je poskytnut a je tedy určen na spotřebu libovolnému subjektu (fyzické osobě, státnímu orgánu, neziskové organizaci apod.) [4]

1.1 Odlišnosti spotřebitelských a komerčních úvěrů

Hlavní rysy, kterými se odlišují spotřebitelské úvěry od komerčních jsou uvedeny v tabulce (Tab.1). Jsou to především předkládané informace klientem bance nebo nebankovní společnosti v žádosti o úvěr, které jsou u spotřebitelských úvěrů méně kvalitní než u firem.

Dalším rozdílným rysem komerčního a spotřebitelského úvěru jsou zdroje ke splácení, které u spotřebitelských úvěrů tvoří běžný příjem klienta, jenž zpravidla nesouvisí s objektem, na který je úvěr poskytován. Celková výše spotřebitelského úvěru bývá ve většině případů nižší, než je u úvěrů komerčních.

Spotřebitelské úvěry jsou úvěry poskytované fyzickým osobám - spotřebitelům na nepodnikatelské účely. Od komerčních úvěrů se zásadním způsobem liší z hlediska svého užití. U komerčních úvěrů plyne z úvěrového objektu cash flow, ze kterého se úvěr splácí, a tudíž úvěrovaný objekt přímo neprodukuje zdroje ke splácení úvěru. [5]

Banky a nebankovní společnosti se snaží snížit náklady s obsluhou spotřebitelských úvěrů a z tohoto důvodu využívají standardizace podmínek a postupů nejen při jeho schvalování, ale v dalších krocích úvěrového procesu.

Tab. 1 - Základní znaky produktivního a spotřebitelského úvěru

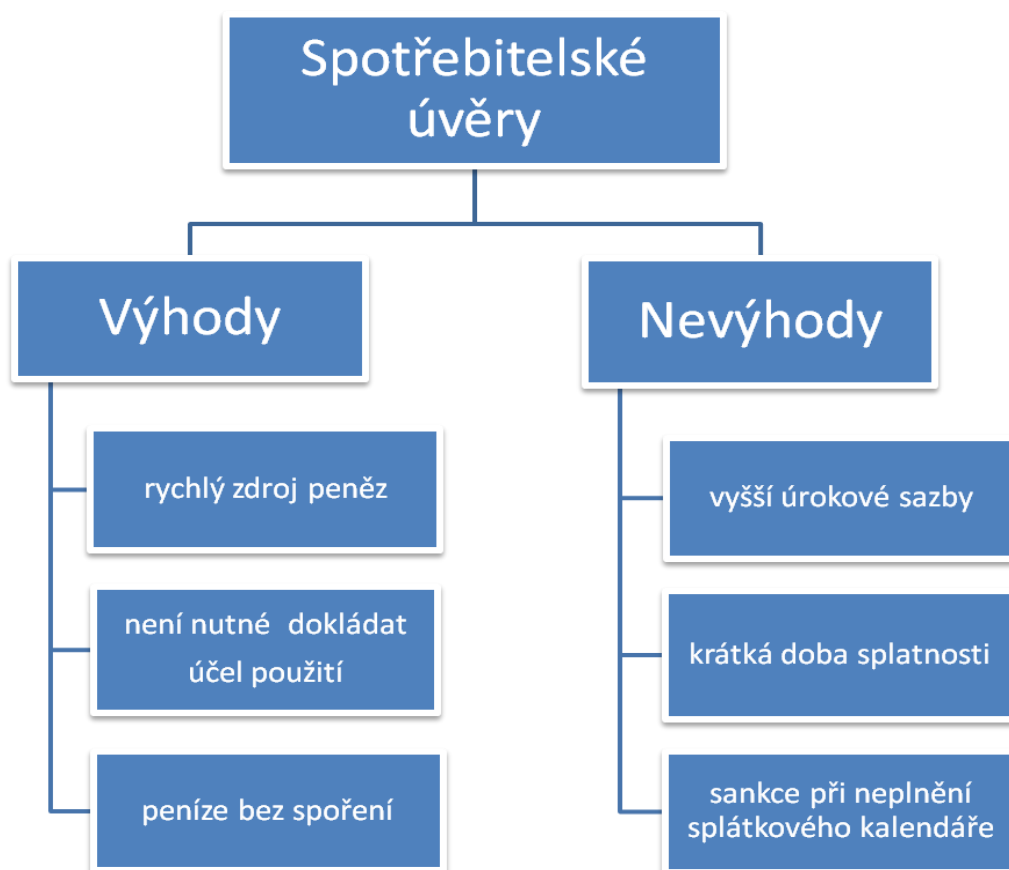
znak / úvěr	produktivní	spotřebitelský
subjekt	<i>firma</i>	<i>fyzická osoba</i>
finanční toky ke splácení úvěru	<i>vytváří úvěrovaný objekt</i>	<i>příjem klienta</i>
objem poskytnutých prostředků	<i>relativně vyšší</i>	<i>relativně nižší</i>
úvěrové portfolio	<i>heterogení</i>	<i>homogení</i>
informace pro hodnocení uživatele	<i>detailnější, obsáhlejší</i>	<i>menší rozsah, jiný charakter</i>

Vlastní zpracování

(Zdroj: PŮLPÁNOVÁ)

1.2 Výhody a nevýhody spotřebitelských úvěrů

Hlavní výhody a nevýhody spotřebitelských úvěrů, se kterými se mohou spotřebitelé nejčastěji setkat, ukazuje blokové schéma (Obr.1). Největší výhodou spotřebitelských úvěrů je, že se jedná o rychlý a dostupný zdroj peněz, nevýhodou jsou relativně vysoké úrokové sazby. Výhodou spotřebitelských úvěrů poskytovaných bankou je, že banka většinou nevyžaduje potvrzení příjmů klienta ani trvalého bydliště. Nevýhodou těchto úvěrů jsou přísnější podmínky pro schvalování úvěru. Naopak u nebankovních společností většinou získají úvěr i klienti s nízkou bonitou a úvěr je možné vyřídit vzdáleně prostřednictvím telefonu nebo internetu. Nevýhodou nebankovních úvěrů jsou vyšší úroky a větší postihy při neplnění splátkového kalendáře.

Obr. 1 – Výhody a nevýhody spotřebitelských úvěrů

2 DRUHY SPOTŘEBITELSKÝCH ÚVĚRŮ

Spotřebitelské úvěry mohou být rozdělovány na řadu druhů podle různých hledisek. Nejčastěji jsou rozdělovány podle účelu, na který jsou poskytovány. Dalším nejčastější rozdělení spotřebitelských úvěrů je rozdělení podle subjektu, který úvěr poskytuje, rozdělení podle způsobu jakým je úvěr poskytován, podle způsobu zajištění, nebo podle délky trvání úvěrového procesu.

Pro praktické využití má rozhodující význam vymezení spotřebitelských úvěrů v zákoně o spotřebitelském úvěru. Vymezení spotřebitelského úvěru vychází primárně ze základní orientace zákona na ochranu klienta. Z tohoto důvodu se vztahuje na všechny instituce poskytující spotřebitelské úvěry a zahrnuje všechny formy. [1]

Zákon o spotřebitelském úvěru se nevztahuje na platbu, půjčku, úvěr nebo jinou obdobnou finanční službu poskytnutou na účely bydlení (nabytí, výstavba, vypořádání) se zástavním právem k nemovitosti, nevztahuje se na nájemní smlouvu nebo leasing, který nezaručuje po uplynutí určité doby převod vlastnického práva, nevztahuje se na finanční službu poskytnutou bez úroku nebo jakékoli úplaty.

2.1 Z hlediska subjektu, který úvěr poskytuje

Z hlediska subjektu, který úvěr poskytuje, je možné spotřebitelské úvěry členit na

- **přímé spotřebitelské úvěry**, které jsou poskytovány přímo bankou (popř. jinou finanční společností) klientovi neboli smluvní vztah je sjednán mezi bankou a klientem;
- **nepřímé spotřebitelské úvěry** jsou naopak poskytovány prostřednictvím společností prodávající zboží či služby na spotřebitelský úvěr. Do této varianty je možné zařazovat jak případy, kdy úvěr poskytuje obchodník (který se refinancuje u bank), tak i případy, kdy obchodník vystupuje jako pouhý zprostředkovatel úvěru poskytovaného bankou. [1]

2.2 Z hlediska způsobu poskytování

Z hlediska způsobu poskytování se mohou vyskytovat spotřebitelské úvěry ve dvou základních variantách.

- **jednorázové spotřebitelské úvěry** jsou poskytnuty najednou ve sjednané výši, po splacení úvěru ve sjednané době splatnosti úvěrový vztah končí
- **revolvingové spotřebitelské úvěry** jsou úvěry poskytované formou úvěrového rámce, do kterého klient může automaticky čerpat prostředky, z povahy úvěru vyplývá jejich neúčelovost; úvěr je obvykle průběžně splácen, splacením dochází k uvolnění rámce, do kterého může být úvěr čerpán. Úrok klient platí pouze za skutečně čerpaný úvěr. Revolvingové úvěry jsou obvykle poskytovány v některé z následujících forem.
 - **kontokorentní úvěry** jsou úvěry spojené s běžným účtem, klient může na tomto účtu přecházet do debetu vymezeného úvěrovým rámcem,
 - **úvěrové karty** umožňují klientovi použít kartu k placení (event. k výběru hotovosti) a neuhradit své závazky bezprostředně, ale učinit tak až během stanovené lhůty vymezené smlouvou. Splácení úvěru nemusí být pravidelné, obvykle však bývá stanovena minimální výše měsíční splátky (5 až 10% z čerpané částky). Rovněž bývá stanovena lhůta pro bezúročný zúčtování, během které může držitel karty uhradit svůj závazek, aniž by byl zatížen úroky.

2.3 Z hlediska účelu, na který je spotřebitelský úvěr poskytován

Z hlediska účelu, na který je spotřebitelský úvěr poskytován, se rozlišují

- **účelové úvěry**, které jsou poskytovány na financování nákupu spotřebních předmětů a služeb, velmi často se poskytují přímo u obchodníka prodávajícího zboží nakupované na úvěr,
- **neúčelové úvěry**, jsou poskytovány jako jednorázové úvěry, u kterých banka nesleduje účel jejich poskytnutí. Mohou být poskytovány jako hotovostní či bezhotovostní, jejich maximální výše je obvykle nižší než je tomu u úvěrů účelových,

- **nezajištěné úvěry**, u nichž není sjednán žádný zajišťovací nástroj. Jde většinou o menší úvěry, nebo úvěry poskytované velmi bonitním osobám,
- **zajištěné spotřebitelské úvěry**, u kterých je splacení zajištěno některým z nástrojů zajištění úvěru, často se v praxi setkáváme s ručením jiné osoby. Do této skupiny můžeme zařadit i hypoteční úvěry poskytované na jiný účel nežli financování bydlení. Na tyto se potom vztahují plně podmínky dané zákonem o spotřebitelském úvěru [1]

2.4 Z hlediska času, na který je spotřebitelský úvěr poskytován

Z hlediska času lze spotřebitelské úvěry dělit na krátkodobé, střednědobé a dlouhodobé. Časové období odpovídající těmto druhům úvěru je vymezeno dobou jednoho roku až deseti let a je uvedeno v tabulce (Tab.2).

Tab. 2 – Členění spotř. úvěrů podle délky splácení

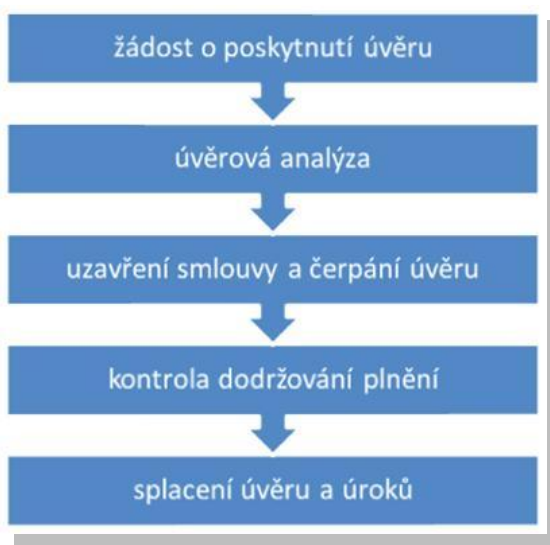
DRUHY SPOTŘ. ÚVĚRŮ DLE ČASU	
Krátkodobé	do 1 roku
Střednědobé	od 1 roku do 4 let
Dlouhodobé	od 4 let do 10 let

Vlastní zpracování

3 ÚVĚROVÝ PROCES

Úvěrový proces vyjadřuje vývoj každého jednotlivého úvěrového případu a můžeme jej rozčlenit do určitých etap. Základní etapy úvěrového procesu jsou znázorněny na obrázku (Obr.2). Úvěrový vztah začíná žádostí o úvěr a končí splacením úvěru a úroků.

Úvěrové obchody zakládají relativně dlouhodobé vztahy mezi bankou a klientem (úvěrovým dlužníkem), tj. vztahy začínají žádostí klienta o poskytnutí úvěru a končí až jeho splacením. Vžilo se pro ně označení úvěrový proces. [7]

Obr. 2 – Úvěrový proces (Zdroj:REVENDA)

Splácení spotřebitelských úvěrů závisí na povaze a výši úvěru. Zákon o spotřebitelském úvěru stanoví v souvislosti se splácením úvěru spotřebiteli některá práva. Tato práva vyplývají z ustanovení zákona, z nich vyplývá povinnost ve smlouvě uvést. [1]

U spotřebitelských úvěrů v řádech desítek tisíc korun nemusí být většinou úvěr zajištěn ručením a jedná se o spotřebitelský úvěr bez ručení. Pro vyšší spotřebitelské úvěry je již ručení zpravidla požadováno. Zajištění u spotřebitelských úvěrů může mít dvě formy. Osobní a věcné zajištění. Podle způsobu zajištění se úvěry rozlišují na nezajištěné, zajištěné osobním jištěním, zajištěné věcným jištěním. [4]

4 ÚROKOVÉ SAZBY SPOTŘEBITELSKÝCH ÚVĚŘŮ

Banky i nebankovní společnosti neposkytují finanční prostředky zadarmo, ale stanoví úrokovou sazbu, která navyšuje půjčenou částku. U spotřebitelských úvěrů jsou tyto sazby relativně vysoké, což vyplývá z rizika, které je s nimi pro banky a nebankovní společnosti spojeno.

Vzhledem k tomu, že výše úrokové sazby včetně dalších poplatků a způsob jejího stanovení jsou z hlediska dopadu na klienta základním faktorem determinující podmínky úvěru, a dále i vzhledem k tomu, že stanovení sazby by mohlo být ve formě, která by nedovolovala její relativně snadné posouzení ze strany klienta, jsou v zákoně o spotřebitelském úvěru pro úročení spotřebitelských úvěrů závazně stanovena některá pravidla. [5]

Rozdíly úrokové sazby mezi jednotlivými druhy úvěrů ukazuje tabulka s typickými vlastnostmi úvěrů (Tab.2). Porovnávají se zde hodnoty a charakteristické znaky spotřebitelských úvěrů, hypotečních úvěrů a úvěrů ze stavebního spoření.

Tab. 3 - Typické vlastnosti úvěrů

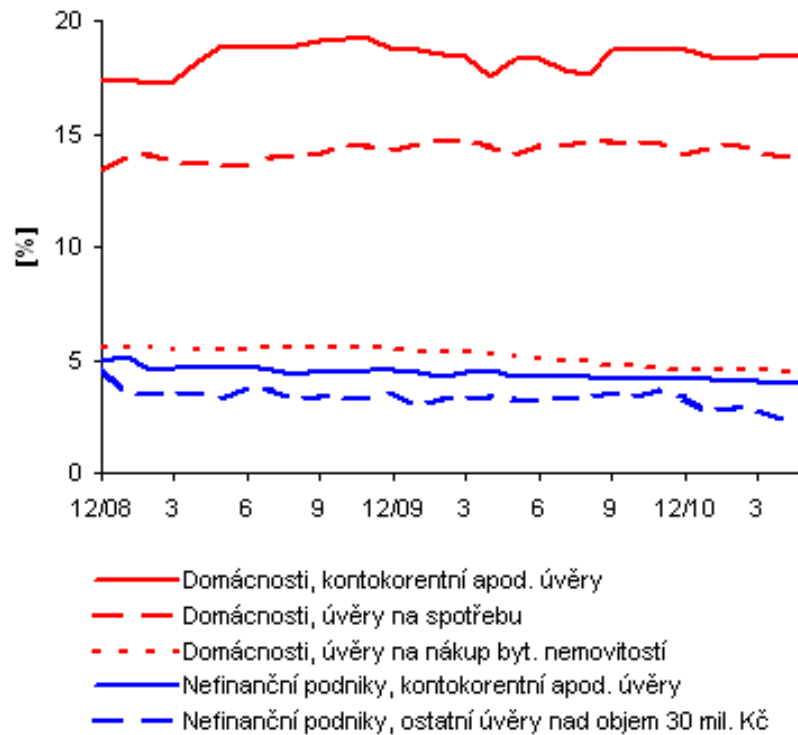
	Spotřebitelské úvěry	Hypoteční úvěry	Úvěry ze stavebního spoření
Splatnost úvěrů	1 rok až 10 let	5 až 25 let	5 až 15 let
Úroková sazba	9% (a více) *	4-7% *	4,5-6% *
Splátka	Vysoká	Nízká (při dlouhé splatnosti)	Střední
Státní podpory	Nejsou	Státní podpora pro nové bydlení, (daňové odpočty)	Obsažena v části daňové odpočty
Zajištění úvěru	Není vyžadována nemovitost. Zajištění dle výše úvěru	Zajištění nemovitosti je povinné	Není vyžadována nemovitost. Zajištění dle výše úvěru
Účelovost úvěru	Libovolná	Investice do nemovitosti	Řešení vlastního bydlení

Vlastní zpracování

(Zdroj: SYROVÝ)

* Vždy záleží na interním posouzení dané finanční instituce

Následující obrázek (Obr.3) ukazuje vývoj úrokové sazby u bankovních úvěrů. Tyto údaje jsou z května 2011 a byly zveřejněny v komentáři k úrokovým sazbám měnových finančních institucí České národní banky.

Obr. 3 - Úrokové sazby ze stavů obchodů (Zdroj: ČNB)

5 ROČNÍ PROCENTNÍ SAZBA NÁKLADŮ

Pojem roční procentní sazba nákladů (dále jen RPSN) byl převzat z evropské legislativy, která se snaží sjednotit a zpřehlednit trh úvěrů pro spotřebitele. Pod tímto ne příliš srozumitelným a dlouhým názvem se skrývá pro spotřebitele velmi důležitá informace o jakémkoli úvěru. Úrokové sazby, které se dosud uvádějí běžně u úvěrů mohou být zavádějící, nemluvě o poplatcích s těmito úvěry spojenými, a proto by pro spotřebitele měla být tou směrodatnou sazbou RPSN. RPSN pokrývá celkové náklady úvěru pro klienta včetně poplatků atd.

Smlouva ve které se sjednává spotřebitelský úvěr (rovněž i nabídka spotřebitelského úvěru nebo jeho zprostředkování reklamou nebo nabídkou zboží nebo služby) musí obsahovat stanovení roční procentní sazby nákladů (RPSN) na spotřebitelský úvěr. Roční procentní sazba nákladů na spotřebitelský úvěr je procentní podíl z dlužné částky, který je spotřebitel povinen zaplatit věřiteli za období 1 roku a vyjadřuje se dle závazně stanoveného vzorce (jedná se o vyjádření efektivní úrokové sazby) [1]

Vzorec výpočtu roční procentní sazby nákladů na spotřebitelský úvěr je uveden v příloze č.5 zákona 145/2010 Sb. Základní rovnice, kterou se stanoví roční procentní sazba nákladů (RPSN), odpovídá na ročním základě celkové současné hodnotě čerpání na jedné straně a celkové současné hodnotě splátek a plateb poplatků na straně druhé.

Roční procentní sazba nákladů se vypočte podle následujícího vzorce:

$$\sum_{k=1}^m C_k (1 + X)^{-t_k} = \sum_{l=1}^{m'} D_l (1 + X)^{-s_l} \quad (1)$$

kde: X je RPSN,

- m je číslo posledního čerpání,
- k je číslo čerpání, proto $1 \leq k \leq m$,
- C_k je částka čerpání k,
- t_k je interval vyjádřený v letech a zlomcích roku mezi datem prvního čerpání a datem každého následného čerpání, proto $t_1 = 0$,
- m' je číslo poslední splátky nebo platby poplatků,
- l je číslo splátky nebo platby poplatků,
- D_l je výše splátky nebo platby poplatků,
- s_l je interval vyjádřený v letech a zlomcích roku mezi datem prvního čerpání a datem každé splátky nebo platby poplatků. [18]

Přehlednou tabulku s možností výpočtu RPSN z výše splátek délky úvěrů a různých poplatků pro pravidelné i nepravidelné splátky lze najít na internetových stránkách České obchodní inspekce www.coi.cz. Vývoj výše RPSN u korunových úvěrů poskytnutých bankami domácnostem zobrazuje tabulka (Tab.2) uvedená ve statistické zprávě ČNB z května 2011.

Tab. 4 - Roční procentní sazba nákladů korunových úvěrů poskytnutých bankami domácnostem

RPSN v %	Na spotřebu	Na koupi bytových nemovitostí
5/2011	15,984	4,677
4/2011	16,114	4,742
3/2011	16,514	4,801
2/2011	16,959	4,792
1/2011	16,876	4,749
12/2010	15,743	4,825
11/2010	16,078	4,874
10/2010	15,797	4,932
9/2010	15,943	5,036
8/2010	16,075	5,149
7/2010	15,745	5,206
6/2010	15,549	5,281
5/2010	15,004	5,384
4/2010	15,482	5,518

Vlastní zpracování

(Zdroj: ČNB)

6 PRÁVNÍ ÚPRAVA

Pro spotřebitelské úvěry platí vedle obecné úpravy smlouvy o úvěru v obchodním zákoníku i speciální úprava v zákoně o spotřebitelském úvěru (zákon č. 145/2010 Sb., o spotřebitelském úvěru a o změně některých zákonů). Primárním cílem úpravy v tomto zákoně je, v souladu s úpravou v EU, ochrana klienta ve vztahu založeném na spotřebitelském úvěru. Potřeba ochrany klienta vyplývá z určitého nerovného postavení, ve kterém se může klient ve vztahu k bance ocitnout a které vyplývá z toho, že klient nemusí být schopen správně posoudit veškeré podmínky smlouvy. [1]

6.1 Zákon č. 145/2010 Sb., o spotřebitelském úvěru a o změně některých zákonů

Tento zákon zapracovává příslušné předpisy Evropských společenství a upravuje některá práva a povinnosti související s odloženou platbou, půjčkou, úvěrem nebo jinou obdobnou finanční službou poskytovanou nebo přislíbenou spotřebiteli věřitelem, nebo zprostředkovatelem (dále jen „spotřebitelský úvěr“). [18]

6.2 Co se změnilo od 1.1.2011

Nový zákon o spotřebitelském úvěru vychází ze směrnice Evropské unie. Nová právní úprava umožňuje spotřebiteli správně posoudit, zda nabízený spotřebitelský úvěr odpovídá jeho potřebám a aktuálním finančním možnostem. Od 1.1.2011 došlo k několika významným změnám. Mezi ty nejvýznamnější patří:

- možnost klientům do 14 dnů odstoupit od smlouvy,
- zamezení praxe, kdy významné informace byly napsány malým písmem a spotřebitel je mohl lehce přehlédnout nebo považovat za nedůležité,
- upravení podmínek předčasného splacení spotřebitelského úvěru, kdy věřiteli mohou být přiznány pouze objektivní náklady s předčasným splacením spotřebitelského úvěru,
- povinnost pro věřitele posoudit, zda je spotřebitel schopen splácet spotřebitelský úvěr. (v případě, že poskytovatel tuto povinnost poruší, hrozí mu pokuta až dva miliony korun. Zákon neukládá firmám stát se členem úvěrového registru.

6.3 Povinné informace v reklamě

Změnou zákona o spotřebitelském úvěru byly také definovány povinné informace, které musí být uvedeny v reklamě to a i v případě, kdy je smlouva uzavírána prostřednictvím zprostředkovatele. Tato změna má především zabránit klamání spotřebitele. Nabídka spotřebitelského úvěru nebo jeho zprostředkování reklamou, jejíž součástí je i jakýkoliv údaj o nákladech spotřebitelského úvěru pro spotřebitele, musí jasným, výstižným a zřetelným způsobem formou reprezentativního příkladu obsahovat:

- a) roční procentní sazbu nákladů,
- b) výpůjční úrokovou sazbu, a to spolu s údaji o veškerých poplatcích,
- c) celkovou výši spotřebitelského úvěru,
- d) výši jednotlivých splátek a celkovou částku splatnou spotřebitelem,
- e) dobu trvání spotřebitelského úvěru,
- f) výši případné zálohy,
- g) informaci o povinnosti uzavřít smlouvu o doplňkové službě související se spotřebitelským úvěrem, zejména pojištění, je-li uzavření takové smlouvy podmínkou pro získání spotřebitelského úvěru za nabízených podmínek a náklady na tuto službu nelze určit předem.

6.4 Náležitosti smlouvy

Poskytnutí spotřebitelského úvěru je podmíněno sepsáním smlouvy. Smlouva, kterou se sjednává spotřebitelský úvěr, musí mít písemnou formu a věřitel je povinen v ní uvést informace stanovené v zákonu o spotřebitelském úvěru. Nesplnění informační povinnosti nebo písemné formy nemá za následek neplatnost smlouvy. Jedno vyhotovení smlouvy musí obdržet spotřebitel v listinné podobě.

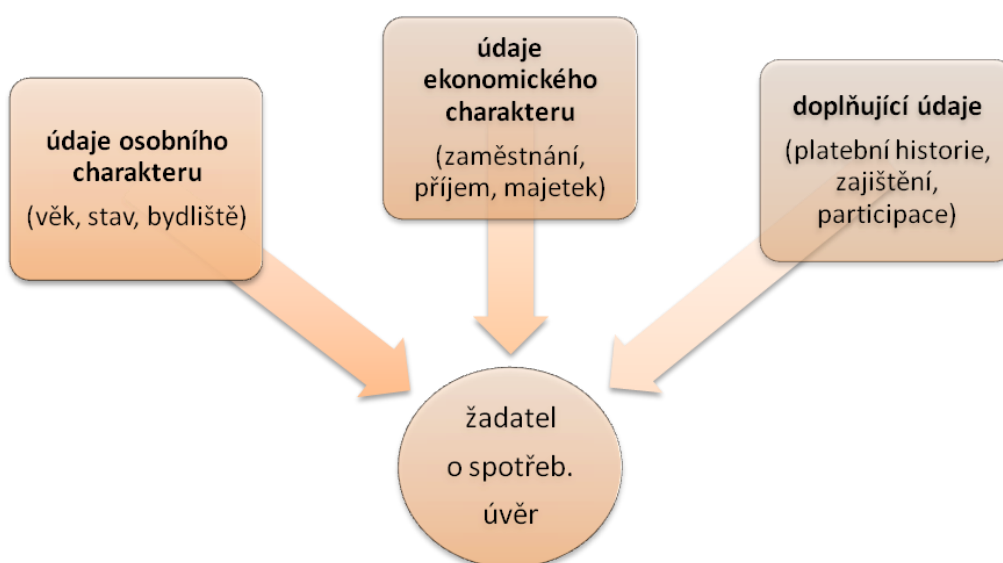
6.5 Dozor nad dodržováním zákona

Dozor nad dodržováním povinností stanovených tímto zákonem vykonává Česká obchodní inspekce, s výjimkou dozoru nad činností subjektů, u nichž dozor vykonává Česká národní banka. [18]

7 ŘÍZENÍ ÚVĚROVÉHO RIZIKA

Poskytnutí spotřebitelského úvěru představuje pro banky i nebankovní společnosti značné riziko nesplacení, a proto je důležité řízení úvěrového rizika, což je prováděno zejména hodnocením bonity klienta a jeho platební morálky. Jednou z možností předávání takových informací mezi bankami a nebankovními společnostmi jsou úvěrové registry.

S produkty spotřebitelského úvěrování a vztahy z nich vyplývajícími zachází banka hromadně, při řízení úvěrového rizika pracuje s celým portfoliem poskytnutých úvěrů a ve vztahu k žadateli je méně náročná na informační detaily. Banka může v procesu hodnocení potencionálních klientů využívat systémy získané externě či interně vyvinuté. Každý individuální systém tak může pracovat s jinými konkrétními informacemi, avšak v případě posuzování žadatelů – fyzických osob půjde vždy o určitý typ informací zachycující podstatné vlastnosti hodnoceného. [4]

Obr. 4 – Údaje o žadateli, které snižují úvěrové riziko

7.1 Úvěrové registry v České republice

Potřeba sdílení informací o úvěrových klientech byla v českém finančním prostoru pocíťována velmi brzy. V roce 1994 byl založen „systém pro vzájemné úvěrové jištění Credit Security“. Úspěšnější projekt označený FIPOK (finanční pozice klienta) realizovala firma Muzo (od roku 1996). Do této databáze měly přístup banky (jako tvůrci i uživatelé), neu-

stále však narážela na bariéry dané platnou bankovní legislativou. Odpovídající právní základna v oblasti sdílení informací o klientech, přišla až s novelou bankovního zákona (zákon č. 156/1998), který umožňuje bankám vzájemně se informovat o záležitostech, které vypovídají o bonitě a důvěryhodnosti jejich klientů. Zřetelnější obrysy začaly úvěrové registry dostávat na konci 90. let, zřejmě pod vlivem zahraničních bank, jež přicházejí se zemí, kde byla výměna informací mezi bankami běžná.

V průběhu přípravné etapy se sami perspektivní uživatelé vyslovovali spíše pro existenci jednoho úvěrového registru. Nakonec je v českém bankovním systému sdílení klientských údajů racionálně rozděleno mezi dvě instituce. Centrální registr úvěrů (CRÚ) je v ostrém provozu od 1.11.2002, organizuje ho ČNB a jsou v něm koncentrovány informace o úvěrových závazcích právnických osob a fyzických osob podnikatelů. Druhá databáze informací o klientech funguje od roku 2002 jako Bankovní registr klientských informací (BRKI) a umožňuje zúčastněným bankám se vzájemně informovat o záležitostech vypovídajících o bonitě a důvěryhodnosti jejich klientů - fyzických osob a fyzických osob podnikatelů. Je tedy databází o smluvních úvěrových vztazích mezi členskými bankami a jejich klienty.

V souvislosti s rozvojem úvěrování v segmentu retailové klientely (zejména spotřebitelské a hypoteční úvěry) se stala aktuální potřeba co nejkomplexnější informovanosti o celkovém zadlužení bankovních klientů, kteří se ovšem mohou smluvně zavazovat i vůči nebankovním (finančním i nefinančním) institucím (leasingové společnosti, splátkové firmy, mobilní operátoři apod.) Bankovní registr se proto dohodl na výměně informací (od 15.1.2006) s typově obdobným subjektem založeným zejména leasingovými firmami a působícím pod označením NRKI (Nebankovní registr klientských informací). [4]

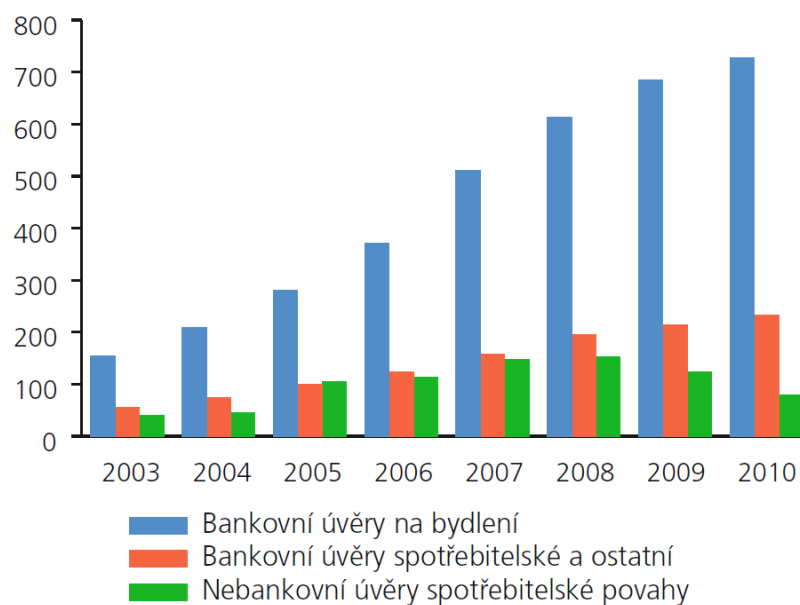
Registry dlužníků (fyzických osob) v České republice:

- CBCB - Registr bankovních informací má údaje o klientech bank, kteří mají úvěr
- LLCB – Registr nebankovních informací shromažďuje údaje o klientech leasingových firem
- SOLUS – sbírá údaje o neplaticích klientech splátkových firem, některých bank a všech mobilních operátorů
- CEDR – Centrální registr dlužníků má údaje o neplaticích firmách

8 TRENDY SPOTŘEBITELSKÝCH ÚVĚRŮ

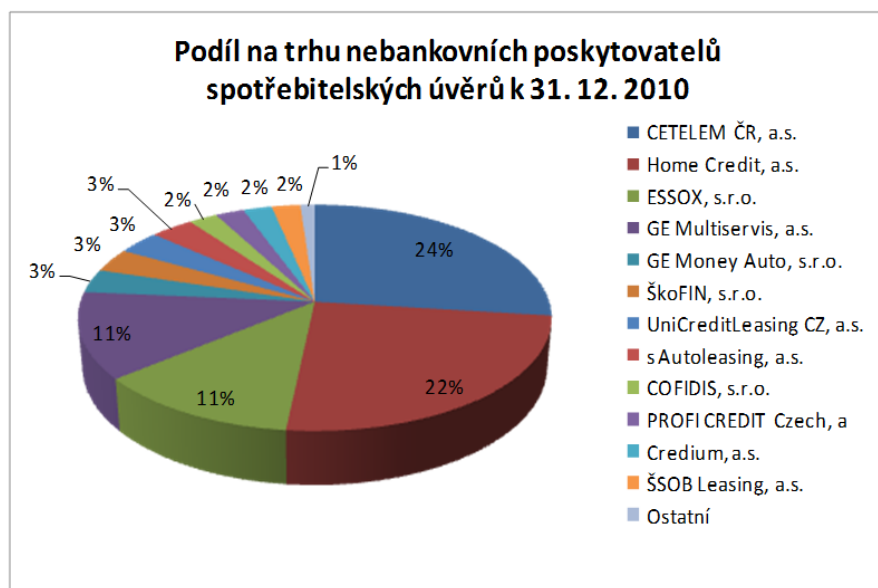
Počet spotřebitelských úvěrů neustále roste, zejména je to viditelné na obrázku (Obr.6), který zobrazuje počet úvěrů poskytnutých v posledních letech. Dle statistických údajů ČNB na konci roku 2010 došlo k celkovému poklesu o 7,4% , a u nebankovních spotřebitelských úvěrů došlo k poklesu o 34%. Dle odhadů ČNB se však dá i nadále očekávat jejich celkový růst. Zprávy o stavu a vývoji nebankovního trhu České leasingové a finanční asociace uvádí, že v roce 2011 opět stoupá podíl spotřebitelských úvěrů poskytnutých nebankovními finančními společnostmi. Podíl na trhu nebankovních poskytovatelů ukazuje graf (Obr.6)

Bankovní a nebankovní úvěry domácnostem
(v mld. Kč)

Obr. 5 – Počet úvěrů poskytnutých domácnostem (zdroj:ČNB)

Spotřebitelské úvěry členů ČLFA byly v 1. pololetí 2011 poskytovány ve formě osobních půjček (5,37 mld. Kč – 32,3 % z celkového objemu spotřebitelských úvěrů), revolvingových úvěrů (5,88 mld. Kč – 35,3 %) a financování v místě prodeje (5,39 mld. Kč – 32,4 %). Proti 1. pololetí 2010 vzrostl podíl osobních půjček (o 6 %) a podíl financování v místě prodeje (o 3,2 %), výrazně naopak poklesl podíl revolvingových úvěrů (o 9,2 %). V 1. pololetí 2011 uzavřely členské společnosti ČLFA celkem 460.734 smluv o spotřebitelských úvěrech. [10]

Obr. 6 - Podíl nebankovních společností na trhu SÚ (Zdroj:ČLFA)

Současně s růstem počtu spotřebitelských úvěrů se zvyšuje podíl úvěrů v selhání. Jak vyplývá z údajů ČNB, za poslední rok vzrostlo zadlužení českých domácností zhruba o 68 miliard korun. Růst agregovaného dluhu domácností v poměru k hrubému domácímu produktu zůstává v porovnání s ekonomikami eurozóny stále na poměrně nízké úrovni 30,8 %.

V případě zátěžového scénáře ČNB Obnovená recese však lze očekávat další zvyšování míry defaultu především v souvislosti s poklesem reálných příjmů obyvatelstva. Část zadlužených domácností nebude schopna pokrýt nezbytné výdaje. Zvýšenému riziku čelí domácnosti s nižšími a středními příjmy. Úsporná opatření ve fiskální oblasti (snížení tarifních platů, snižování stavů zaměstnanců veřejného sektoru, zrušení snížené sazby DPH, omezení podpory v nezaměstnanosti a omezení daňové slevy na poplatníka) mohou mít výrazný dopad na platební schopnosti části domácností. Zatímco na historických datech je podstatná část rizika spojena s nízkopříjmovými domácnostmi, kde značný díl závazků plyne ze spotřebitelských úvěrů menšího objemu, v roce 2011 může zahrnovat i rodiny ve středních příjmových kategoriích, které splácí ve větší míře i hypoteční úvěry. [13]

9 KLÍČOVÉ POJMY SPOTŘEBITELSKÉHO ÚVĚRU

- **Jistina:** celková částka vypůjčená od věřitele nezahrnující úrok
- **Úrok:** částka, kterou platíte věřiteli za poskytnutou službu a která se přičítá k jistině
- **Úroková sazba:** procento, o které se jistina navýší, výsledkem je částka, kterou je nutné věřiteli splatit
- **Základní úroková sazba:** sazba, kterou určuje Česká národní banka
- **Doba splatnosti:** doba splatnosti půjčky vyjádřená v měsících nebo letech
- **Splátka:** částka, kterou je nutno zaplatit věřiteli každý měsíc
- **Náklady úvěru:** rozdíl mezi vypůjčenou částkou a částkou, kterou je nutno splatit
- **RPSN:** roční procentní sazba nákladů (RPSN) usnadňuje porovnání nabídek spotřebitelského úvěru od různých poskytovatelů.
- **Koeficient navýšení:** ukazuje kolik spotřebitel zaplatí navíc. Výpočet je jednoduchý, celková částka se započtením veškerých nákladů (tzn. úroků, všech souvisejících poplatků atd.) se podělí výší půjčky. Tento ukazatel ovšem nezohledňuje časovou hodnotu peněz, a proto jím nelze porovnávat úvěry s různou dobou splatnosti.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

10 ANALÝZA SPOTŘEBITELSKÝCH ÚVĚRŮ VYBRANÝCH FINANČNÍCH SPOLEČNOSTÍ

Praktická část obsahuje analýzu spotřebitelských úvěrů vybraných českých finančních společností. Pro analýzu byly vybrány nabídky čtyř finančních institucí. Tyto finanční instituce netvoří vzorek nebo nějaký souhrn trhu, ale charakterizují možnosti spotřebitele při výběru finanční instituce, se kterou uzavře smlouvu o úvěru. Finanční instituce pro analýzu spotřebitelských úvěrů byly vybrány dle následujících možností výběru z pohledu spotřebitele:

1. **Banka, u které má spotřebitel zřízený běžný účet** - jako zástupce této skupiny byla vybrána Česká spořitelna, a.s. Je to banka, která je počtem klientů největší bankou v České republice.
2. **Banka u které nemá spotřebitel žádný účet** - zástupcem druhé skupiny je Raiffeisenbank a. s. Tato banka byla v roce 2008 zvolena finančními odborníky jako banka roku (v následujících letech byla vítězem Česká spořitelna, a.s.)
3. **Nebankovní finanční instituce specializovaná na spotřebitelské financování** - zástupcem třetí skupiny finančních institucí je společnost Home Credit a. s., firma zaměřená na nákupy zboží na splátky.
4. **Nebankovní finanční instituce s možností sjednání půjčky přes internet** - poslední skupinu zastupuje společnost CETELEM ČR, a.s., tato společnost se specializuje na půjčky po telefonu a internetu.

Vzhledem k rozsahu bakalářské práce jsou analyzovány pouze standardní spotřebitelské úvěry. Nejsou zde zohledněny další možnosti jako kreditní karty, kontokorenty apod.

V další části následuje srovnání konkrétních účelových i neúčelových spotřebitelských úvěrů na stanovených modelových příkladech u všech vybraných finančních společností. Cílem není obsáhnout a porovnat všechny existující varianty úvěrů, ale cílem je pro konkrétní modelové příklady porovnat nabídky jednotlivých finančních společností a nalézt odpovědi na otázky, které by si mohl klást případný žadatel o spotřebitelský úvěr.

10.1 Profil vybraných finančních společností

Česká spořitelna, a.s.

Obr. 7 – Logo Česká spořitelna, a.s.

Česká spořitelna je počtem 5,3 milionu klientů největší bankou na českém trhu. Poskytuje služby drobným klientům, malým a středním podnikům, městům a obcím. V srpnu 2000 se stala jejím většinovým vlastníkem rakouská Erste Bank, která postupně navýšila svůj podíl až na současných 98%. Česká spořitelna se tak stala součástí Erste Bank Group. Disponuje sítí 664 poboček a provozuje více než 1317 bankomatů. Kořeny České spořitelny sahají až do roku 1825. V roce 2010 získala v Česku prvenství v mezinárodní soutěži Banka roku vyhlášené každoročně časopisem The Banker, který patří do mediální skupiny Financial Times. Dále je Česká spořitelna podle hodnocení amerického časopisu Global Finance nejbezpečnější bankou regionu střední a východní Evropy. V tabulce (Tab.5) jsou uvedeny základní údaje o České Spořitelně, a.s. [14]

Tab. 5 – Základní údaje Česká spořitelna, a.s.

WWW stránka:	www.csas.cz
IČ:	45244782
Zahájení činnosti:	1.1.1992
Zákl. kapitál (mil Kč):	15 200
Počet zaměstnanců:	10 897
Počet poboček:	636
Počet klientů:	5 294 470

Raiffeisenbank a. s.

Obr. 8 – Logo Raiffeisenbank a.s.

Raiffeisenbank a. s. je jednou z největších a nejvýznamnějších bank na trhu v České republice. Nabízí široké spektrum služeb pro soukromé i podnikové klienty. Její dynamický rozvoj se odráží také v celé řadě ocenění a celkovému růstu aktiv. Od roku 1993 poskytuje v České republice široké spektrum bankovních služeb soukromé i podnikové klientele. V roce 2006 zahájila spojování s eBankou, integrační proces obě banky dokončily v létě roku 2008. Raiffeisenbank obsluhuje klienty v síti více než 100 poboček a klientských center, poskytuje rovněž služby specializovaných hypotečních center, osobních a firemních poradců. Majoritním akcionářem je s 51 procenty rakouská finanční instituce Raiffeisen Bank International AG (RBI), která vznikla v říjnu 2010 spojením Raiffeisen International a části RZB. Dalšími akcionáři banky jsou Raiffeisenlandesbank Niederösterreich – Wien AG s 24 procenty a RB Prag-Beteiligungs GmbH, která drží 25 procent. V tabulce (Tab.6) jsou uvedeny základní údaje o Raiffeisenbank a.s. [16]

Tab. 6 – Základní údaje Raiffeisenbank a.s.

WWW stránka:	www.rb.cz
IČ:	49240901
Zahájení činnosti:	1.7.1993
Zákl. kapitál (mil Kč):	3 614
Počet zaměstnanců:	10 897
Počet poboček:	55

Home Credit a. s.

Obr. 9 – Logo Home Credit a.s.

Společnost Home Credit a.s., založená v roce 1997, je jedním z předních poskytovatelů spotřebitelského financování v České republice. Společnost nabízí širokou škálu úvěrových produktů: půjčky v místě prodeje, úvěry na automobily, hotovostní půjčky, kreditní a úvěrové karty. V roce 2010 společnost poskytla úvěry v celkové výši 8,4 miliardy Kč. Společnost Home Credit a.s. je členem skupiny Home Credit. Skupina Home Credit je součástí skupiny PPF. Zpočátku nabízel Home Credit pouze klasický splátkový prodej, který i dnes je možné využít na více než 3500 obchodních místech po celé republice. V tomto směru společnost spolupracuje jak s velkými obchodními řetězci, jako je Tesco, Kika, Asko Nábytek, Sconto, Baumax nebo Mountfield, ale i se stovkami menších regionálních prodejců a několika stovkami e-shopů. Úvěry na ojeté automobily začal Home Credit poskytovat na podzim roku 2008 a v současné době spolupracuje s více než 250 autobazary. K dalším produktům patří hotovostní úvěry, které lze sjednat po telefonu, online na webových stránkách společnosti, případně u stánku Tesco Finanční služby v 77 obchodech Tesco. V tabulce (Tab.7) jsou uvedeny základní údaje o společnosti Home Credit a.s. [15]

Tab. 7 – Základní údaje Home Credit a.s.

WWW stránka:	www.homecredit.cz
IČ:	26978636
Zahájení činnosti:	1.7.1997
Zákl. kapitál (mil Kč):	300
Počet zaměstnanců:	445

CETELEM ČR, a.s.,

Obr. 10 – Logo CETELEM ČR, a.s.

Společnost Cetelem je stabilní společnost, která se svojí patnáctiletou tradicí na českém finančním trhu patří mezi největší a nejvýznamnější nebankovní poskytovatele úvěrových produktů a služeb. Prostřednictvím svých poboček a sítě obchodních partnerů nabízí klientům: klasické spotřebitelské úvěry v prodejnách obchodních partnerů, účelové a neúčelové osobní půjčky, kreditní karty, produkty určené k financování motorových vozidel, různé typy pojištění. Cetelem je dceřinou společností francouzské banky BNP Paribas Personal. Společnost je členem České leasingové a finanční asociace ČR. Společnost Cetelem poskytl v loňském roce úvěry v celkové výši 9,2 miliardy korun. Výsledky ČLFA potvrdily, že Cetelem obhájil, co do objemu poskytnutých úvěrů, pozici lídra na trhu nebankovních spotřebitelských úvěrů. V tabulce (Tab.8) jsou uvedeny základní údaje o společnosti CETELEM ČR, a.s. [9]

Tab. 8 – Základní údaje CETELEM ČR, a.s.

WWW stránka:	www.cetelem.cz
IČ:	25085689
Zahájení činnosti:	1.1.1997
Zákl. kapitál (mil Kč):	180
Počet zaměstnanců:	439

10.2 Nabídka spotřebitelských úvěrů vybraných společností

Všechny vybrané společnosti využívají ve svých nabídkách základní členění spotřebitelských úvěrů, a to z hlediska účelu, na který je úvěr poskytován. Každá společnost má ve své nabídce většinou jeden neúčelový spotřebitelský úvěr. Tyto neúčelové úvěry jsou pojmenovány např. rychlá půjčka, hotovostní úvěr, osobní půjčka na cokoli atd. Druhou skupinu tvoří spotřebitelské úvěry účelové a zde je nabídka úvěrů podstatně širší a rozmanitější. Tyto účelové úvěry jsou pojmenovány např.: účelová půjčka na ostatní investice, osobní půjčka na bydlení, auto na splátky atd. Do skupiny účelových spotřebitelských úvěrů patří také nákup na splátky, který nebankovní společnosti nabízejí prostřednictvím prodejců. V následující části budou postupně popsány všechny účelové i neúčelové spotřebitelské úvěry, které vybrané společnosti nabízejí.

10.2.1 Neúčelové spotřebitelské úvěry vybraných společností

Neúčelové spotřebitelské úvěry všech vybraných společností mají nižší maximální částku než účelové. U některých společností se tato částka zvyšuje v případě zajištění úvěru. Tyto úvěry jsou u klientů velmi oblíbené především proto, že věřitel nepožaduje prokázání účelu použití a nižších částek nepožaduje ani zajištění úvěru.

Česká spořitelna, a.s.

Česká spořitelna, a.s. nabízí v kategorii neúčelových spotřebitelských úvěrů dva produkty Půjčka a Hotovostní úvěr. Oba produkty jsou v podstatě totožné a v parametrech se liší pouze v tom, komu je úvěr poskytován. Parametry úvěru jsou uvedeny v tabulce (Tab.9).

Tab. 9 - Neúčelový spotřebitelský úvěr Česká spořitelna, a.s.

Název produktu	Půjčka / Hotovostní úvěr
Výše úvěru	30.000 Kč - 300.000 Kč (600.000 Kč při zajištění)
Délka splatnosti	1 rok - 6 let
Poplatek za schválení a poskytnutí úvěru	1% z požadované hodnoty úvěru, min. 400 Kč
Čerpání úvěru	výplatou v hotovosti nebo převodem na účet klienta
Poplatek za správu a vedení účtu	49 Kč / měsíc
Poznámka	pevná úroková sazba, možnost pojištění schopnosti splácet

Vlastní zpracování

(zdroj: ČS)

Půjčka je prioritně určena občanům České republiky s trvalým pobytem na území České republiky a Hotovostní úvěr je prioritně určen cizím státním příslušníkům s trvalým pobytem v zahraničí nebo v České republice. U cizích státních příslušníků je vždy vyžadován minimálně jeden ručitel. V případě zajištění úvěru se maximální hranice úvěru u Půjčky zvyšuje na 600 tisíc Kč a u Hotovostního úvěru není horní hranice omezena.

Vzhledem k této analýze, ve které považujeme Českou spořitelnu za banku, u které má zájemce o úvěr veden aktivní běžný účet, nás zajímá, zda banka poskytuje svým stávajícím klientům nějaké výhody při poskytování spotřebitelského úvěru. Standardně tato banka svým stávajícím klientům žádné výrazné výhody jako například zvýšení limitu maximální částky, prodloužení doby splatnosti nebo snížení poplatků za schválení úvěru neposkytuje. Prostřednictvím služby Servis 24 nabízí banka každý měsíc klientům, kteří aktivně využívají svůj účet, zvýhodněné nabídky na vybrané produkty. V červenci 2011 banka nabízela pouze dvě zvýhodnění a to, že klient, který svůj osobní účet aktivně využívá, nemusí k žádosti dokládat potvrzení o svých příjmech a druhým zvýhodněním bylo, že klient v případě mimořádných splátek nemusí platit poplatek za předčasné splacení.

Raiffeisenbank a. s.

Neúčelový úvěr od Raiffeisenbank a.s. se jmenuje Rychlá půjčka. Při splnění bankou stanovených podmínek lze zvýšit horní hranici výše úvěru až do 350.000 Kč bez zajištění. Půjčku je možné zajistit ručitelem (fyzickou nebo právnickou osobou). Parametry úvěru jsou uvedeny v tabulce (Tab.10).

Tab. 10 - Neúčelový spotřebitelský úvěr Raiffeisenbank a.s.

Název produktu	Rychlá půjčka
Výše úvěru	20.000 Kč - 200.000 Kč (600.000 Kč při zajištění)
Délka splatnosti	6 měsíců - 6 let
Poplatek za schválení a poskytnutí úvěru	1% z poskytnutého úvěru, min. 500 Kč, max. 5.000 Kč
Čerpání úvěru	na účet klienta
Poplatek za správu a vedení účtu	99 Kč / měsíc
Poznámka	v případě zajištění nižší úroková sazba, možnost pojištění schopnosti splácet (typ A zdarma)

Vlastní zpracování

(zdroj: RB)

V červenci 2011 nabízela banka k tomuto produktu několik dalších drobných výhod např. možnost odkladu splátek až o 3 měsíce, vedení eKonta na 6 měsíců zdarma a předčasné i mimořádné splácení zdarma. Dalším zvýhodněním je pojištění schopnosti splácet nabízené zdarma ke každé půjčce. Toto pojištění poskytuje UNIQA pojišťovna, a.s. v následujícím rozsahu pojištění proti riziku smrti z jakékoliv příčiny a pojištění vzniku trvalých následků úrazu s rozsahem alespoň 50% poškození.

Home Credit a. s.

Home Credit a.s. nazval svůj neúčelový úvěr Online půjčka. Mimo Online půjčky nabízí společnost Home Credit a. s. také Hotovostní půjčku Pošta, o kterou lze požádat na vybraných poštách v České republice a půjčit si lze 10.000 až 40.000 Kč. Hotovost lze vyzvednout na poště nebo je odeslána na účet klienta. Ve Zlínském kraji Home Credit a. s. však tuto službu nenabízí, a proto tento produkt není součástí analýzy. Parametry Online půjčky jsou uvedeny v tabulce (Tab.11).

Tab. 11 - Neúčelový spotřebitelský úvěr Home Credit a.s.

Název produktu	Online půjčka
Výše úvěru	20.000 Kč - 150.000 Kč
Délka splatnosti	4 roky - 7 let
Poplatek za schválení a poskytnutí úvěru	bez poplatku
Čerpání úvěru	na účet klienta
Poplatek za správu a vedení účtu	bez poplatku
Poznámka	možnost sjednání a vyřízení na dálku

Vlastní zpracování

(zdroj: HC)

Spotřebitelské úvěry od nebankovních finančních institucí mají několik společných vlastností. Věřitel většinou klade menší nároky na žadatele, což je na druhé straně vyváženo vyššími náklady na úvěr pro spotřebitele. Stejně je tomu i Online půjčky u které v některých případech není požadováno ani potvrzení o příjmu a maximální výši úvěru lze čerpat bez zajištění. Další společnou vlastností úvěrů od nebankovních institucí bývají výrazně tvrdší postihy při neplacení splátek. V těchto případech se náklady na úvěr mohou diametrálně změnit, a proto je nezbytné, se před podpisem smlouvy důkladně seznámit, se všemi

obchodními podmínkami. Nevýhodou pro některé zájemce o Online půjčku může být to, že ji nelze sjednat na pobočce, ale pouze přes internet nebo telefon.

CETELEM ČR, a.s.

Poslední neúčelový úvěr v této analýze je od společnosti CETELEM, a.s. a jmenuje se Osobní půjčka na cokoli. O Osobní půjčku na cokoli lze požádat telefonicky, přes internet nebo na pobočkách. Poboček je ovšem málo a jsou pouze v Praze, Brně a Ostravě. Při částkách nad 100.000 Kč může být žadatel vyzván k doložení účelu půjčky. Parametry úvěru jsou uvedeny v tabulce (Tab.12).

Tab. 12 - Neúčelový spotřebitelský úvěr CETELEM ČR, a.s.

Název produktu	Osobní půjčka na cokoli
Výše úvěru	20.000 Kč - 200.000 Kč
Délka splatnosti	6 měsíců - 6 let
Poplatek za schválení a poskytnutí úvěru	1% z poskytnutého úvěru
Čerpání úvěru	na účet klienta
Poplatek za správu a vedení účtu	bez poplatku
Poznámka	možnost sjednání a vyřízení na dálku i na pobočce

Vlastní zpracování

(zdroj: CE)

Podmínkou schválení Osobní půjčky na cokoli je trvalý zdroj příjmu (žadatel nesmí být ve zkušební nebo výpovědní lhůtě nebo na mateřské dovolené). Dále jsou požadovány informace o zaměstnání a finanční situaci žadatele.

10.2.2 Účelové spotřebitelské úvěry vybraných společností

Účelové spotřebitelské úvěry mají obecně vyšší horní hranici úvěru než bezúčelové. Také celkové náklady úvěru bývají ve většině případů nižší, což je dáno menší mírou rizika nesplacení úvěru. Účel, pro který jsou vymezeny je u jednotlivých společností různý, nejčastěji je účelem nákup spotřebních předmětů, vybavení domácnosti, nákup automobilu a u některých společností lze takovým úvěrem financovat i nadstandardní lékařskou péči

Česká spořitelna, a.s.

Spotřebitelský úvěr (Tab.13) je určen občanům České republiky nebo cizím občanům s trvalým pobytem v České republice. Až do částky 500 tis. Kč je možné získat úvěr bez zajištění. Jedná se o účelový úvěr poskytovaný bezhotovostně na soukromé účely např. nákup spotřebních předmětů, nákup nemovitosti do vlastnictví klienta, zaplacení služeb, úhradu nákladů spojených s modernizací bytu či domu, úhradu dalších nákladů osobní spotřeby, úhradu členského podílu v bytovém družstvu nebo družstvu nájemníků bytových a nebytových jednotek, úhradu závazků vůči obci v souvislosti s výstavbou nových obecních bytů či modernizací a rekonstrukcí bytového fondu.

Tab. 13 - Účelový spotřebitelský úvěr Česká spořitelna, a.s.

Název produktu	Spotřebitelský úvěr
Výše úvěru	100.000 Kč - horní hranice není omezena
Délka splatnosti	1 rok - 10 let
Poplatek za schválení a poskytnutí úvěru	1% z požadované hodnoty úvěru, min. 400 Kč
Čerpání úvěru	bezhotovostně, možnost postupného čerpání
Poplatek za správu a vedení účtu	49 Kč / měsíc
Poznámka	pevná úroková sazba, možnost pojištění schopnosti splácet

Vlastní zpracování

(zdroj: ČS)

Raiffeisenbank a. s.

V kategorii účelových spotřebitelských úvěrů, nabízí Raiffeisenbank a.s. 3 produkty. Třetím produktem je Zelená účelová půjčka, které je ve své podstatě stejná jako Účelová půjčka na bydlení a lze ji čerpat v případě přiznání dotace programu Zelená úsporám.

Tab. 14 - Účelový spotřebitelský úvěr na bydlení Raiffeisenbank a.s.

Název produktu	Účelová půjčka na bydlení
Výše úvěru	50.000 Kč – 2.000.000 Kč
Délka splatnosti	6 měsíců - 10 let
Poplatek za schválení a poskytnutí úvěru	1% z poskytnutého úvěru, min. 500 Kč, max. 5.000 Kč
Čerpání úvěru	bezhotovostně, možnost postupného čerpání až 1 rok
Poplatek za správu a vedení účtu	150 Kč / měsíc
Poznámka	v případě zajištění nižší úroková sazba, možnost pojištění schopnosti splácet (typ A zdarma)

*Vlastní zpracování**(zdroj: RB)*

Tab. 15 - Účelový spotřebitelský úvěr na ostatní investice Raiffeisenbank a.s.

Název produktu	Účelová půjčka na ostatní investice
Výše úvěru	50.000 Kč – 1.000.000 Kč
Délka splatnosti	6 měsíců - 10 let
Poplatek za schválení a poskytnutí úvěru	1% z poskytnutého úvěru, min. 500 Kč, max. 5.000 Kč
Čerpání úvěru	bezhotovostně, možnost postupného čerpání až 6 měs.
Poplatek za správu a vedení účtu	150 Kč / měsíc
Poznámka	pevná úroková sazba, možnost pojištění schopnosti splácet

*Vlastní zpracování**(zdroj: RB)*

U Účelové půjčky na bydlení (Tab.14) nevyžadujeme banka zajištění zástavou nemovitosti. Pokud bude poskytnuto zajištění na částku do 1.000.000 Kč, snižuje banka úrokovou sazbu. Půjčku je možné zajistit ručitelem (fyzickou nebo právnickou osobou). Účelem úvěru může být koupě nemovitosti do osobního vlastnictví (vč. stavebního pozemku), výstavba a rekonstrukce nemovitosti, převod členského podílu (uživacích práv) na družstevní byt, členský vklad do družstva, převod užívacích práv k ostatním nemovitostem, úhrada částky

předplaceného nájemného, vypořádání spoluvlastnických nebo dědických podílů k nemovitosti, privatizace bytového fondu obcí, investice do vybavení domácnosti – kuchyň, vestavěné skříně, koupelna apod., jiné investice do bydlení nepodnikatelského charakteru. Čerpat je možné po dobu až 1 roku od schválení půjčky.

Pomocí Účelové půjčky na ostatní investice (Tab.15) lze financovat: koupi spotřebních předmětů do domácnosti, zdravotní péči, vzdělání – studium na VŠ, VOŠ, MBA a DBA studium, jazykové vzdělávání, zahraniční studium. V případě čerpání na zdravotní péči se horní hranice výše úvěru snižuje na 500.000 Kč. Také bez zajištění se horní hranice snižuje na 500.000 Kč. Půjčku je možné zajistit ručitelem (fyzickou nebo právnickou osobou). V případě zajištění půjčky se snižuje úroková sazba.

Home Credit a. s.

Na internetových stránkách společnosti je sofistikovaný vyhledávací formulář, ve kterém když zadáte region a sortimentní skupinu zboží, získáte seznam prodejců (zprostředkovatelů), u kterých můžete uzavřít smlouvu o spotřebitelském úvěru na nákup zboží (Tab.16). Tuto možnost nabízí Home Credit a.s. na více než 3500 obchodních místech po celé republice a ve více než stovce e-shopů. V případě sjednání úvěru už nemusíte opětovně o úvěr žádat. Výhodou je možnost uzavření úvěru přímo u obchodníka, což výrazně ušetří čas při nákupu zboží na úvěr.

Tab. 16 - Účelový spotřebitelský úvěr, zboží na splátky Home Credit a.s.

Název produktu	Nákup zboží na splátky
Výše úvěru	3.000 Kč - 100.000 Kč
Délka splatnosti	6 měsíců - 7 let
Poplatek za schválení a poskytnutí úvěru	bez poplatku
Čerpání úvěru	platba za zboží
Poplatek za správu a vedení účtu	bez poplatku
Poznámka	možnost sjednání u prodejce, lze nakupovat v eshopech

Vlastní zpracování

(zdroj: HC)

Tab. 17 - Účelový spotřebitelský úvěr, lékařská péče Home Credit a.s.

Název produktu	Lékařská péče na splátky
Výše úvěru	do 50.000 Kč (bez ručitele) nad 50 tis. dle dohody
Délka splatnosti	6 měsíců - 3 roky
Poplatek za schválení a poskytnutí úvěru	bez poplatku
Čerpání úvěru	platba za nadstandardní zdravotní péči
Poplatek za správu a vedení účtu	bez poplatku
Poznámka	splácení měsíc po zákroku

*Vlastní zpracování**(zdroj: HC)*

Úvěr Lékařská péče na splátky (Tab.17) lze čerpat na financování nadstandardní zdravotní péče. Je určený k financování nadstandardních zdravotních zákroků a pomůcek a je poskytován na celkovou částku ceny zákroku nebo pouze na dofinancování části ceny, která není hrazena zdravotní pojišťovnou. Tento spotřebitelský úvěr lze využít pouze u lékařů, kteří jsou smluvními partnery Home Credit a.s.

Tab. 18 - Účelový spotřebitelský úvěr, auto na splátky Home Credit a.s.

Název produktu	Auto na splátky - IDEAL Credit
Výše úvěru	30.000 Kč - horní hranice není omezena
Délka splatnosti	2 roky - 7 let
Poplatek za schválení a poskytnutí úvěru	bez poplatku
Čerpání úvěru	platba za nákup auta
Poplatek za správu a vedení účtu	bez poplatku
Poznámka	lze použít i na nákup ojetého vozidla

*Vlastní zpracování**(zdroj: HC)*

Úvěr Auto na splátky (Tab.18) je poskytován na nová i ojetá osobní nebo užitková vozidla do 3,5 t. Maximální stáří vozidla je 12 let. U dražších vozů je možné sjednat havarijní pojištění, které je součástí splátek úvěru. Dále lze využít i produkt IDEAL Credit + , kterým je možné financovat výbavu a doplňky vozidla (nákup zimních/letních pneumatik, autorádia, přívěsného vozíku atd.). Výše tohoto úvěru od 3.000 do 50.000 Kč a doba splatnosti je od 6 do 60 měsíců.

CETELEM ČR, a.s.

Při nákupu na splátky (Tab.19) smlouvu o spotřebitelském úvěru uzavírá žadatel přímo u prodejce zboží (zprostředkovatele). Prodejci předkládá potřebné doklady a ten s ním uzavře smlouvu. Při částkách nad 50.000 Kč jsou nutné doklady a podpis partnera.

Tab. 19 - Účelový spotřebitelský úvěr, nákup na splátky CETELEM ČR, a.s.

Název produktu	Nákup na splátky
Výše úvěru	3.000 Kč -
Délka splatnosti	6 měsíců - 7 let
Poplatek za schválení a poskytnutí úvěru	1% z poskytnutého úvěru
Čerpání úvěru	platba za zboží
Poplatek za správu a vedení účtu	bez poplatku
Poznámka	možnost sjednání u prodejce, lze nakupovat v Ezopech

*Vlastní zpracování**(zdroj: CE)*

Dále je vyžadováno předložení dokladů prokazující trvalé bydliště. Tyto doklady nesmí být starší než 2 měsíce. Dále je vyžadováno potvrzení o trvalém příjmu. Na internetových stránkách společnosti lze vyhledat dle zboží a regionu smluvní prodejce. V průběhu splácení obdrží žadatel kreditní kartu Cetelem.

Tab. 20 - Účelový spotřebitelský úvěr, na bydlení CETELEM ČR, a.s.

Název produktu	Osobní půjčka na bydlení
Výše úvěru	50.000 Kč -1.000.000 Kč
Délka splatnosti	6 měsíců - 10 let
Poplatek za schválení a poskytnutí úvěru	1% z poskytnutého úvěru
Čerpání úvěru	bezhotovostně
Poplatek za správu a vedení účtu	bez poplatku
Poznámka	lze použít na rekonstrukci i vybavení

*Vlastní zpracování**(zdroj: CE)*

Osobní půjčku na bydlení (Tab.20) lze použít na rekonstrukci bydlení, nemovitost, vybavení domácnosti. Součástí splátek je pojištění schopnosti splácet pro případ pracovní ne-

schopnosti, invalidity III. stupně a úmrtí. Úroková sazba se snižuje u vyšších částek a kratší době splatnosti.

Osobní půjčka na auto (Tab.21) lze použít na nákup nového i ojetého vozidla. Dalším produktem, který CETELEM ČR, a.s. nabízí je Combi půjčka Cetelem, která je určena na konsolidaci půjček. Celková výše konsolidovaných půjček může být až do výše 500.000 Kč a celková výše Combi půjčky může dosáhnout 1.000.000 Kč (celková výše = konsolidované úvěry + nové prostředky) a doba splácení je v rozsahu 6 až 120 měsíců.

Tab. 21 - Účelový spotřebitelský úvěr na nákup automobilu

Název produktu	Osobní půjčka na auto
Výše úvěru	50.000 Kč -1.000.000 Kč
Délka splatnosti	6 měsíců - 7 let
Poplatek za schválení a poskytnutí úvěru	1% z poskytnutého úvěru
Čerpání úvěru	platba za nákup auta
Poplatek za správu a vedení účtu	bez poplatku
Poznámka (výhody)	Lze použít na nový i ojetý automobil

Vlastní zpracování

(zdroj: CE)

10.3 Srovnání spotřebitelských úvěrů vybraných finančních společností

V předešlé části byly uvedeny všechny typy spotřebitelských úvěrů vybraných společností včetně základních parametrů úvěrů. Abychom je mohli porovnat, bude provedeno srovnání úvěrů na několika modelových příkladech. Cílem analýzy, není porovnání celého portfolia spotřebitelských úvěrů vybraných společností, ale pouze na několika modelových příkladech, ukázat případnému zájemci o spotřebitelský úvěr, jak a co lze u spotřebitelských úvěrů srovnávat.

Data pro analýzu byla získána ze schválených žádostí o úvěr od jednotlivých finančních společností. V případě účelového spotřebitelského úvěru od nebankovních společností (nákup na splátky) byla žádost podána v prodejně nábytku, která nabízela zboží na splátky od obou společností. Tyto společnosti nenabízejí tento druh úvěru přímo, ale pouze prostřednictvím zprostředkovatelů (prodejců).

10.3.1 Metodika

Podstatou prováděné analýzy je pomocí modelových příkladů porovnat spotřebitelské úvěry vybraných společností a současně na základě zjištěných údajů, odpovědět na otázky, které by si mohl klást případný žadatel o spotřebitelský úvěr. Údaje o žadateli o spotřebitelský úvěr, které byly použity ve všech modelových příkladech, jsou uvedeny v následující tabulce (Tab.22). Příjem žadatele a jeho osobní údaje byly stanoveny tak, aby nenastaly problémy při schvalování žádosti o úvěr a současně se zvýšila bonita žadatele.

Tab. 22 – Údaje o žadateli o úvěr

Žadatel o úvěr	
Rodinný stav	Ženatý muž, 1 nezaopatřené dítě
Měsíční příjem	Měsíční příjem 24.000 Kč, manželka 20.000 Kč, oba zaměstnaní na dobu neurčitou déle než 10 let
Míra zadlužení	Žádné další půjčky
Bydlení	Rodina bydlí v domku v osobním vlastnictví déle než 10 let
Náklady domácnosti	Měsíční náklady domácnosti jsou 4.000 Kč

Vlastní zpracování

K úvěru bylo vždy uzavřeno základní pojištění schopnosti splácet, které se vztahuje na úmrtí a trvalé následky. Některé společnosti neumožňují poskytnutí úvěru bez takového pojištění, a proto bylo toto pojištění požadováno u všech modelových variant, aby mohlo dojít k objektivnímu srovnání. Všechny varianty úvěru jsou bez zajištění. Všechny úvěry mají měsíční splátky a i v případě nákupu na splátky a jsou bez akontace.

Modelové příklady žádosti o spotřebitelský úvěr byly zvoleny tak, aby reprezentovaly standardní způsoby čerpání spotřebitelských úvěrů, tzn. spotřebitelský úvěr by měl řešit krátkodobé a méně důležité potřeby domácností. V modelových příkladech požadována nižší částka a délka období byla naopak zvolena v horní hranici, aby splátky nezatěžovaly rozpočet domácnosti. Maximální délka u účelových spotřebitelských úvěrů byla omezena nabídkou dvou finančních společností, které při nákupu zboží na splátky nabízely maximální dobu splácení jen 48 měsíců. Účel čerpání úvěru byl stanoven nákup nábytku, což je dle

průzkumu společnosti Ipsos Tambor pro společnost COFIDIS, který se uskutečnil v loňském roce, druhý nejčastější důvod žádosti o spotřebitelský úvěr. Nejčastější důvod je investice do bydlení, a jak již zde bylo uvedeno, tento typ investice, by měl být primárně řešen jiným typem úvěrových produktů.

Při porovnání jednotlivých spotřebitelských úvěrů je úroková sazba u úvěru považována pouze za informativní údaj, který se nevyužívá ke srovnání úvěrů. Důvod je ten, že splátky často obsahují různé poplatky, pojištění a různá další navýšení, která významně ovlivňují náklady úvěru. Pro srovnání úvěrů je používán údaj o RPSN nebo koeficient navýšení.

Veškeré měsíční poplatky (pojištění, vedení účtu atd.) spojené s úvěrem, mimo poplatky za schválení (poskytnutí) úvěru, jsou zahrnuty do měsíční splátky. Důvodem je větší přehlednost tabulek a také to, že některé společnosti mají tyto poplatky v měsíční splátce již zahrnuty. Součástí analýzy je nalezení odpovědí na otázky (Tab.23), které by si mohl klást potencionální žadatel o spotřebitelský úvěr.

Tab. 23 – Otázky žadatele o úvěr

Otázky žadatele o úvěr	
1.	Je neúčelový spotřebitelský úvěr výhodnější u bankovní nebo nebankovní společnosti?
2.	Jaký druh úvěru a od které společnosti je nejvýhodnější pro nákup nábytku?
3.	Která z vybraných finančních společností je pro klienta nejvýhodnější?
4.	U které společnosti získá žadatel nejnadhěji spotřebitelský úvěr?

Vlastní zpracování

10.3.2 Modelový příklad č. 1

Pro srovnání neúčelových spotřebitelských úvěrů byl použit následující modelový příklad. Žadatel o úvěr má zájem o spotřebitelský úvěr ve výši 100.000 Kč na dobu pěti nebo dvou let. V tabulce (Tab.24) a (Tab.25) je uvedeno srovnání parametrů úvěrů.

Tab. 24 - Parametry SÚ pro variantu spotřebitelský úvěr 100.000 Kč na 5 let

parametry úvěru:	Neúčelový úvěr					
	100.000 Kč - doba splácení 5 let (bez zajištění)					
společnost / typ úvěru	RPSN	Úroková sazba p.a.	Výše měs. splátky ¹	Platba celkem	Koef. navýšení ²	Poplatek (vyřízení)
ČS	19,21%	15,90%	2 498 Kč	150 933 Kč	1,51	1 000 Kč
RB	14,63%	10,90%	2 290 Kč	138 400 Kč	1,38	1 000 Kč
HC	neschváleno					
CE	16,69%	12,88%	2 383 Kč	142 980 Kč	1,43	1 000 Kč

Vlastní zpracování

Za poskytnutí úvěru ve výši 100.000 Kč by klient při RPSN 19,21% zaplatil za pět let u ČS celkem 150.933 Kč. U RB činí celkové náklady na úvěr 138.400 Kč při RPSN 14,63% a u nebankovní společnost CE by klient zaplatil celkem 142.980 Kč při RPSN 16,69%. Nebankovní společnost HC žádost o úvěr na základě údajů o klientovi zamítla.

Graf (Obr.11) na základě celkových nákladů na úvěr ukazuje, že nejvýhodnějším spotřebitelský úvěr pro tento modelový příklad při splatnosti 5 let nabízí RB, kde klient přeplatí nejnižší částku 38.400 Kč s koeficientem navýšení 1,38. Druhá v pořadí je nebankovní společnost CE s koeficientem navýšení 1,43 a na třetím místě je banka klienta ČS s koeficientem navýšení 1,51. Poplatky za vyřízení úvěru u všech společností jsou stejné, a činí 1% z poskytnutého úvěru.

¹ Měsíční splátka zahrnuje všechny poplatky související s úvěrem mimo poplatek za vyřízení

² Koeficient navýšení lze použít pouze pro srovnání úvěrů se stejnou dobou splatnosti a výší úvěru (čím je koeficient menší, tím je úvěr výhodnější)

Parametry neúčelových úvěrů při stejné částce 100.000 Kč, ale se splatností dvou let ukazuje následující tabulka (Tab. 25).

Tab. 25 - Parametry SÚ pro variantu spotřebitelský úvěr 100.000 Kč na 2 roky

parametry úvěru:	Neúčelový úvěr					
	100.000 Kč - doba splácení 2 roky (bez zajištění)					
společnost / typ úvěru	RPSN	Úroková sazba p.a.	Výše měs. splátky ¹	Platba celkem	Koef. navýšení ²	Poplatek (vyřízení)
ČS	20,41%	16,20%	4 977 Kč	120 448 Kč	1,2	1 000 Kč
RB	15,83%	11,90%	4 790 Kč	115 960 Kč	1,16	1 000 Kč
HC	nelze					
CE	13,57%	6,90%	4 697 Kč	113 758 Kč	1,14	1 000 Kč

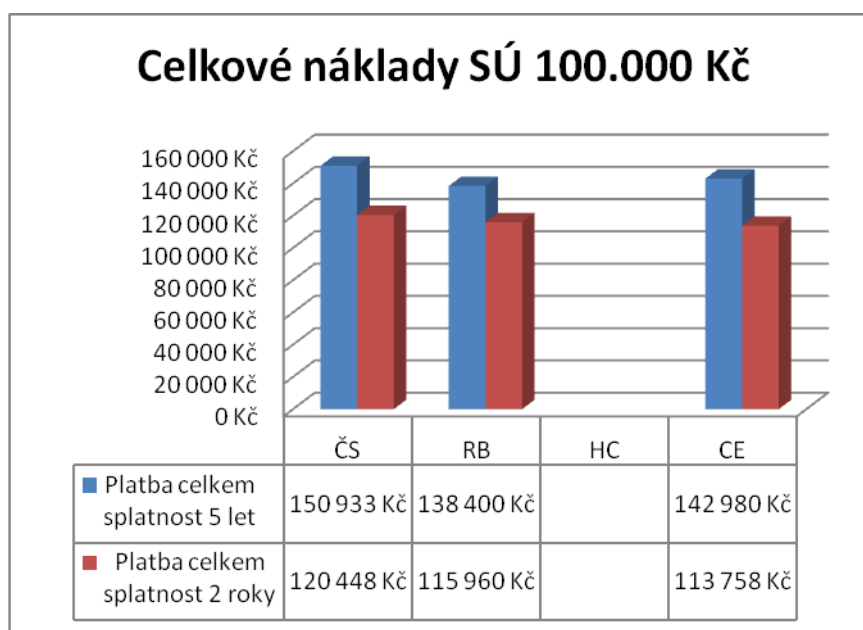
Vlastní zpracování

Při splatnosti dvou let zaplatí klient za úvěr 100.000 Kč u ČS celkem 120.448 Kč s RPSN 20,41% u druhé banky RB jsou celkové náklady 115.960 Kč s RPSN 15,83%, a úvěr od nebankovní společnosti CE vyjde klienta na celkových 113.758 Kč s RPSN 13,57%. Společnost HC neúčelové spotřebitelské úvěry s dobou splatnosti dva roky neposkytuje. Minimální doba splatnosti u této společnosti jsou čtyři roky. Tato společnost sice nabízí možnost předčasného splacení bez poplatku, ale současně má v obchodních podmínkách uvedeno, že v případě předčasné splacení úvěrů, jí náleží úhrada nákladů za ušlý zisk, na což má dle platné legislativy nárok.

Při splatnosti dvou let je pro klienta nejvýhodnějším úvěr od CE s koeficientem navýšení 1,14. Druhým nejvýhodnějším je úvěr od RB s koeficientem 1,16 a nejméně výhodný je úvěr od ČS s koeficientem 1,2 a navýšením 20 448 Kč.

¹ Měsíční splátka zahrnuje všechny poplatky související s úvěrem mimo poplatku za vyřízení

² Koeficient navýšení lze použít pouze pro srovnání úvěrů se stejnou dobou splatnosti a výší úvěru (čím je koeficient menší, tím je úvěr výhodnější)

Obr. 11 – Celkové náklady SÚ 100.000 Kč

Při rozhodování o variantě úvěru, musí klient zvážit, zda je pro něj prioritní doba splácení úvěru nebo výše celkových nákladů. Z grafu celkových nákladů pro tento modelový příklad (Obr.11) je zřejmé, že nejnižších celkových nákladů lze dosáhnou při splatnosti dvou let, kdy úvěrem s nejnižšími celkovými náklady 113.758 Kč je úvěr od nebankovní společnosti CETELEM ČR a.s. V případě preferování delší doby splatnosti úvěru je nejvýhodnějším úvěrem s celkovými náklady 138.400 Kč, úvěr od Raiffeisenbank a. s.

Při výběru společnosti nelze také opomenout obchodní podmínky jednotlivých společností, ve kterých mají nebankovní společnosti většinou podstatně tvrdší postihy při neplnění splátkového kalendáře než banky. Zkoumání těchto sankcí a poplatků není v rozsahu prováděné analýzy a předpokládá se, že klient si vždy bude řádně a odpovědně plnit své povinnosti směrem k věřiteli.

Tímto modelovým příkladem se podařilo odpovědět na otázku, zda je výhodnější úvěr od banky nebo nebankovní společnosti. Odpověď na tuto otázku však není jednoznačná, neboť v tomto modelovém příkladu, záleží na době splatnosti úvěru. Pro případného žadatele o úvěr, tak vyplývá doporučení, aby vždy provedl analýzu všech úvěrů, a nerozlišoval mezi bankou nebo nebankovní společností.

10.3.3 Modelový příklad č. 2

Žadatel o úvěr hledá nejvhodnější spotřebitelský úvěr, kterým by mohl financovat nákup nábytku v hodnotě 50.000 Kč. Pro tento modelový příklad budou srovnávány účelové i neúčelové spotřebitelské úvěry vybraných společností, včetně nákupu na splátky, který nebankovní společnosti nabízejí prostřednictvím prodejců zboží. Dalším požadavkem žadatele je nulová akontace při variantě nákupu na splátky a doba splácení úvěru dva roky. V následující tabulce (Tab.26) jsou uvedeny parametry spotřebitelských úvěrů vybraných společností.

Tab. 26 - Parametry SÚ pro variantu spotřebitelský úvěr 50.000 Kč na 2 roky

parametry úvěru:	Neúčelový úvěr, účelový úvěr, nákup na splátky					
	50.000 Kč - doba splácení 2 roky (bez zajištění)					
společnost / typ úvěru ¹ :	RPSN	úroková sazba p.a.	výše měs. splátky ²	platba celkem	Koef. navýšení	poplatek (vyřízení)
ČS	23,46%	17,70%	2 550 Kč	61 700 Kč	1,23	500 Kč
ČS – účelový	16,80%	17,70%	2 415 Kč	58 460 Kč	1,17	500 Kč
RB	14,85%	11,90%	2 375 Kč	57 500 Kč	1,15	500 Kč
RB – účelový	21,13%	10,94%	2 503 Kč	60 575 Kč	1,21	500 Kč
HC	nelze					
HC – na splátky 1	44,81%	32,80%	2 995 Kč	71 880 Kč	1,44	0 Kč
HC – na splátky 2	20,09%	16,30%	2 507 Kč	60 168 Kč	1,20	0 Kč
CE	24,31%	16,50%	2 567 Kč	62 108 Kč	1,24	500 Kč
CE – na splátky	35,68%	28,60%	2 819 Kč	67 656 Kč	1,35	0 Kč

Vlastní zpracování

Banka klienta ČS nabízí pro tento modelový příklad účelový i neúčelový úvěr. Účelový má výhodnější podmínky a při RPSN 16,8% zaplatí klient celkem 58.460 Kč. Neúčelový úvěr vyjde klienta celkem na 61.700 Kč. Druhá banka RB také nabízí pro tento modelový příklad účelový i neúčelový úvěr. Překvapivě má výhodnější podmínky neúčelový úvěr s RPSN 14,85% a celkovými náklady 57.500 Kč. Účelový úvěr je pro klienta dražší celko-

¹ V případech, kdy není uveden typ úvěru, jedná se o úvěr neúčelový

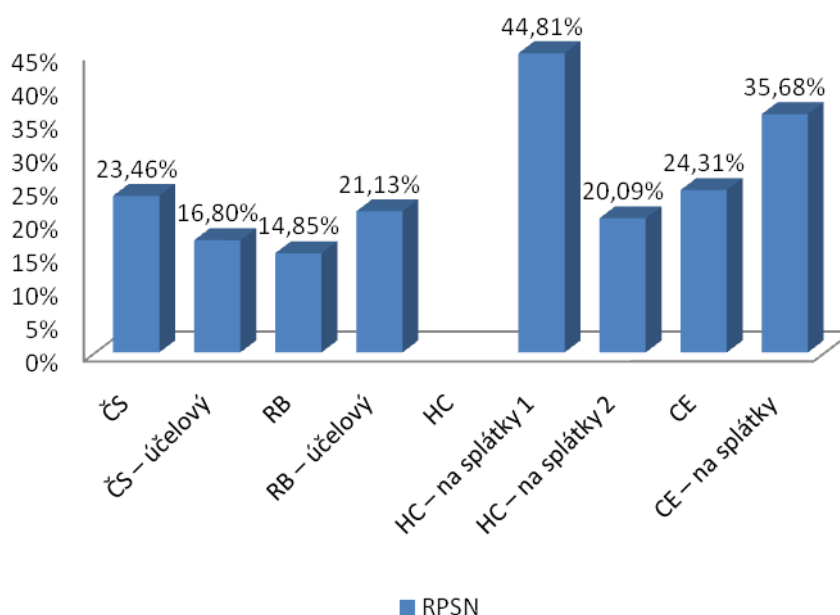
² Měsíční splátka zahrnuje všechny poplatky související s úvěrem mimo poplatek za vyřízení

vě o 3.075 Kč a RPSN tohoto úvěru je 21,13%. Zajímavé je, že na internetových stránkách banky jsou uvedeny jiné parametry tohoto úvěru. Pracovník pobočky při sjednávání úvěru však argumentoval tím, že tyto údaje jsou pouze orientační a parametry úvěru se stanovují individuálně na základě údajů o žadateli.

Nebankovní společnosti nemají pro tento modelový příklad klasický účelový úvěr a nabízejí pouze neúčelový úvěr nebo nákup na splátky zprostředkovaný prodejcem zboží. První nebankovní společnost HC poskytuje minimální dobu splatnosti na neúčelové úvěry čtyři roky a proto jej pro tento modelový příklad použít. Při nákupu na splátky nabídl prodejce dvě varianty úvěru. První varianta má velmi vysokou sazbu RPSN 44,81%. Druhá varianta má RPSN o více než polovinu nižší 20,09% a celkové náklady na úvěr jsou 60.168 Kč. U nákupu na splátky třeba doplnit, že tyto produkty nejsou nabízeny poskytovateli úvěrů přímo, ale zprostředkovaně prostřednictvím prodejců zboží. Prodejci zboží navýší náklady na úvěr o vlastní provizi. Tato provize může být různá, a tak se může stát, že spotřebitel dostane jiné podmínky úvěru u druhého prodejce, přestože se jedná o stejné zboží za stejnou cenu a úvěr od stejné společnosti. Druhá nebankovní společnost CE nabízí neúčelový úvěr s RPSN 24,31% a celkovými náklady 62.108 Kč. Nákup na splátky od této společnosti vyjde klienta na celkem na 67.656 Kč s RPSN 35,68%.

Poplatky za vyřízení úvěru jsou při nákupu zboží na splátky nulové, respektive jsou již obsaženy v měsíčních splátkách. U ostatních úvěrů jsou poplatky za vyřízení úvěrů shodné 500 Kč, což je opět 1% z poskytnutého úvěru.

Výše roční procentní sazby nákladů u všech spotřebitelských úvěrů, které může spotřebitel využít pro tento modelový příklad, zobrazuje následující graf (Obr.12) Rozpětí RPSN se pohybuje v rozmezí od 14,85% u nejméně výhodného úvěru až do 44,81% u úvěru s nejvyššími celkovými náklady na úvěr. Nejméně výhodný úvěr od společnosti Home Credit a.s. má roční procentní sazbu nákladů 3x vyšší než nejméně výhodný úvěr od Raiffeisenbank a. s.

Obr. 12 – Srovnání RPSN u SÚ 50.000 Kč na 2 roky

Z tabulky (Tab.26) a grafu (Obr.11) vyplývá, že pro tento modelový příklad je pro klienta jednoznačně nejvýhodnější financovat nákup nábytku neúčelovým spotřebitelským úvěrem od Raiffeisenbank a. s. s RPSN 14,85% a celkovými náklady na úvěr 57.500 Kč. Na druhém místě je účelový spotřebitelský úvěr od České spořitelny a.s. s koeficientem navýšení 1,17 a celkovými náklady 58.460 Kč. Třetí nejvýhodnější úvěr je druhá varianta nákupu na splátky od společnosti Home Credit a.s. s RPSN 20,09% a celkovými náklady 60.168 Kč. Naopak nejdražší variantou je opět produkt společnosti Home Credit a.s., tentokrát je to ale první varianta nákupu na splátky, kdy klient zaplatí celkem 71.880 Kč. Jestliže porovnáme nejvýhodnější a nejméně výhodnou variantu úvěru, zjistíme, že pro uvedený modelový příklad je rozdíl celkových nákladů 14.380 Kč. Zajímavý je také rozdíl celkových nákladů dvou variant nákupu na splátky od společnosti Home Credit a.s. , kdy tento rozdíl celkových nákladů činí 11.712 Kč.

Jestliže porovnáme spotřebitelské úvěry bankovních a nebankovních společností ve všech osmi případech pro tento modelový příklad, zjistíme, že mimo varianty dva nákupu na splátky od Home Credit a.s., jsou úvěry od bank výhodnější než úvěry od nebankovních společností.

10.3.4 Modelový příklad č. 3

Abychom mohli lépe odpovědět na otázku, který typ úvěru je nejvhodnější pro nákup nábytku, ponecháme v tomto modelovém příkladu stejné zadání jako v předešlém příkladu, a pouze prodloužíme požadovanou dobu splatnosti na čtyři roky. Žadatel o úvěr tedy hledá nejvhodnější spotřebitelský úvěr, kterým by mohl financovat nákup nábytku v hodnotě 50.000 Kč, požaduje nulovou akontaci při variantě nákupu na splátky a doba splácení úvěru je čtyři roky. Doba splatnosti čtyři roky je maximální dobou splatnosti, kterou obě nebankovní společnosti nabízejí při nákupu na splátky. Následující tabulka (Tab.27) zobrazuje parametry úvěrů, které vyhovují uvedenému zadání.

Tab. 27 - Parametry SÚ pro variantu spotřebitelský úvěr 50.000 Kč na 5 let

parametry úvěru:	Neúčelový úvěr, účelový úvěr, nákup na splátky					
	50.000 Kč - doba splácení 4 roky (bez zajištění)					
společnost / typ úvěru ¹ :	RPSN	Úroková sazba p.a.	Výše měs. splátky ²	Platba celkem	Koef. Navýšení ³	Poplatek (vyřízení)
ČS	23,38%	17,20%	1 538 Kč	74 324 Kč	1,49	500 Kč
ČS – účelový	21,06%	17,20%	1 487 Kč	71 876 Kč	1,44	500 Kč
RB	18,37%	11,90%	1 428 Kč	69 044 Kč	1,38	500 Kč
RB – účelový	18,37%	11,90%	1 428 Kč	69 044 Kč	1,38	500 Kč
HC	29,61%	17,50%	1 692 Kč	81 216 Kč	1,62	0 Kč
HC – na splátky	27,45%	16,95%	1 644 Kč	78 912 Kč	1,58	0 Kč
CE	21,02%	16,47%	1 486 Kč	71 828 Kč	1,44	500 Kč
CE – na splátky	25,38%	16,80%	1 598 Kč	76 704 Kč	1,53	0 Kč

Vlastní zpracování

Při splatnosti úvěru čtyři roky je opět nejvýhodnější nabídka úvěru od Raiffeisenbank a. s. a to jak v případě účelového, tak i neúčelového úvěru. Celkové náklady na úvěr jsou shodné 69.044 Kč s RPSN 18,37%. Na další místo se tentokrát dostaly spotřebitelské úvěry

¹ V případech, kdy není uveden typ úvěru, jedná se o úvěr neúčelový

² Měsíční splátka zahrnuje všechny poplatky související s úvěrem mimo poplatek za vyřízení

³ Koeficient navýšení lze použít pouze pro srovnání úvěrů se stejnou dobou splatnosti a výší úvěru (čím je koeficient menší, tím je úvěr výhodnější)

České spořitelny a.s. s celkovými náklady 71.876 Kč u účelového a 74.324 Kč u neúčelového úvěru. Na pátém a šestém místě jsou úvěry společnosti CETELEM ČR a.s. s celkovými náklady 71.828 Kč v případě neúčelového úvěru a s celkovými náklady 76.704 Kč v případě nákupu zboží na splátky. Nejméně výhodné pro tento modelový příklad jsou spotřebitelské úvěry nebankovní společnosti Home Credit a.s., kdy při nákupu zboží na splátky jsou celkové náklady 78.912 Kč a celkové náklady na úvěr u neúčelového úvěru jsou 81.216 Kč při RPSN 29,61%. Pro tento modelový příklad nabídl prodejce pouze jednu variantu nákupu zboží na splátky od společnosti Home Credit a.s.

Zajímavé je srovnání nabízených úvěrů u nebankovních společností. Zatímco společnost CETELEM ČR a.s. má výhodnější nabídku neúčelového úvěru oproti nákupu na splátky. Společnost Home Credit a.s. má výhodnější nákup na splátky. Podíl mezi neúčelovým úvěrem a nákupem na splátky je u Home Credit a.s. +2.304 Kč, a u stejných úvěrů je u Home Credit a.s. tento rozdíl -4.876 Kč v celkových nákladech na úvěr. Z uvedeného srovnání je zřejmé, že obě společnosti mají pravděpodobně rozdílné obchodní strategie.

Jestliže hledáme odpověď na otázku, zda je pro nákup nábytku výhodnější využít účelový nebo neúčelový spotřebitelský úvěr, nelze ani v tomto případě dle výsledků v modelovém příkladu dva a tři, jednoznačně odpovědět případnému žadateli o úvěr. Lze tedy opět doporučit srovnání nabídek na trhu spotřebitelských úvěrů pro konkrétní případ.

Na otázky číslo 1 a 2 se podařilo odpovědět pomocí modelových příkladů 1 až 3, a také pro zodpovězení zbývajících dvou otázek budou využity tyto modelové příklady. Odpovědi nelze považovat za obecná doporučení, která jsou platná i na jiné varianty úvěrů. Vždy je nutné provádět analýzu dle konkrétních požadavků a kritérií případného žadatele o úvěr.

Která z vybraných finančních společností je pro klienta nejvýhodnější? Nejvýhodnější varianty úvěru nabízela nejčastěji Raiffeisenbank a. s.. Její produkty nebyly nejvýhodnější pouze ve dvou případech, a to v případě úvěru na 100.000 Kč se splatností 24 měsíců, kdy nejlepší podmínky nabízela společnost CETELEM ČR, a.s. s RPSN 13,57% (Raiffeisenbank a. s. - 15,83%). Zajímavé je, že když si ale na stejnou dobu u CETELEM ČR, a.s. půjčíte 95.000 Kč je RPSN 22,58% . Druhý případ, kdy Raiffeisenbank a. s. neměla nejvýhodnější podmínky, byl u účelových úvěrů, kdy u jedné varianty nákupu na splátky měla o několik desetin procent RPSN, výhodnější nabídku společnost Home Credit a. s. Je ovšem

nutno dodat, že Raiffeisenbank a. s. překvapivě nabízí u úvěru 50.000 Kč se splatností 24 měsíců, výhodnější podmínky pro neúčelový úvěr než pro účelový.

U které společnosti získá žadatel nejnaději spotřebitelský úvěr? Pro hledání odpovědi na tuto otázku byla použita nejvyšší varianta modelového příkladu a to neúčelový úvěr ve výši 100.000 Kč se splatností 2 roky. U banky klienta Česká spořitelna a.s. bylo schválení žádosti nejjednodušší a nejrychlejší. Banka zkoumala pouze aktivní využívání klientova účtu a nepožadovala žádné další osobní informace. Banka u které klient nemá účet Raiffeisenbank a. s. a nebankovní společnost CETELEM ČR, a.s. shodně požadovaly po klientovi mimo identifikačních dokladů, také prokázání příjmů a prokázání trvalého bydliště a zkoumaly celkovou finanční situaci klienta. U obou společností byla následně žádost o úvěr schválena. Překvapením skončila žádost o úvěr u společnosti Home Credit a. s., kdy tato společnost žádost bez udání důvodu zamítla. Společnost nemá žádné pobočky a o úvěr lze žádat pouze telefonicky. Operátor na základě údajů v žádosti pouze sdělil, že maximální výše úvěru je 70.000 Kč. Tuto částku nebyl ochoten zvýšit ani v případě zajištění úvěru.

10.3.5 Shrnutí výsledků

V úvodu analýzy spotřebitelských úvěrů vybraných společností, byly stanoveny otázky, které by si mohl klást případný žadatel o spotřebitelský úvěr. Na tyto otázky se podařilo odpovědět pomocí tří modelových příkladů a současně byly označeny produkty, které jsou u modelových příkladů pro potenciálního žadatele nejvýhodnější, a které jsou nejméně výhodné. V analýze se prokázalo, že neúčelový spotřebitelský úvěr může být v některých případech výhodnější než účelový úvěr. Dále bylo provedeno srovnání a vyhodnocení různých variant z časového hlediska, ze kterého vyplynulo, že významnou roli v celkových nákladech spotřebitelského úvěru hraje délka úvěrového procesu. Na závěr analýzy byla vyhodnocena nejvýhodnější finanční společnost pro všechny modelové příklady, kterou je Raiffeisenbank a. s.

10.3.6 Doporučení pro žadatele o úvěr

Při analýze spotřebitelských úvěrů vybraných finančních společností jsem došel k závěru, že nabídka spotřebitelských úvěrů vybraných společností je velmi specifická, a proto jsou výsledky provedené analýzy platné pouze v rozsahu modelových příkladů. Vzhledem ke zjištěným vysokým rozdílům celkových nákladů na úvěr mezi nejvýhodnějším a nejméně výhodným spotřebitelským úvěrem, doporučuji případnému žadateli o spotřebitelský úvěr, vytvoření vlastní analýzy dle jeho vlastních požadavků a kritérií. Vytvoření vlastní analýzy spotřebitelských úvěrů a výběr nejvýhodnějšího produktu, může žadateli o spotřebitelský úvěr přinést nemalé finanční úspory.

V analýze spotřebitelských úvěrů jsem se zabýval především hledáním varianty s nejnižšími celkovými náklady na úvěr. Před samotným podpisem smlouvy, by měl každý žadatel o úvěr důkladně prostudovat také obchodní podmínky související s úvěrem, které mohou celkové náklady úvěru výrazně ovlivnit. Zvýšenou pozornost si určitě zaslouží část, ve které jsou uvedeny sankce za nedodržení splátkového kalendáře a způsob řešení případných sporů. Ale i v případě řádného splácení úvěru mohou spotřebitele potkat nemilá překvapení, například v případě předčasného splacení spotřebitelského úvěru, kdy dle zákona o spotřebitelském úvěru, může věřitel po spotřebiteli požadovat úhradu ušlých úroků. Případný žadatel o spotřebitelský úvěr by měl při hledání nejvhodnějšího produktu vždy současně s ekonomickou analýzou posuzovat i související obchodní podmínky.

ZÁVĚR

Cílem této práce bylo poskytnout případnému zájemci o spotřebitelský úvěr určitou pomůcku při hledání pro něj nejvýhodnějšího spotřebitelského úvěru, ukázat jakým způsobem může porovnávat nabídky jednotlivých finančních společností, na co se má zaměřit při provádění vlastní analýzy spotřebitelských úvěrů a upozornit na případná rizika, na která může narazit. Tohoto cíle bylo dosaženo ve dvou krocích. Prvním krokem byla teoretická část, ve které byla na základě literárního průzkumu uvedena charakteristika spotřebitelského úvěru, byly zde popsány jednotlivé druhy spotřebitelských úvěrů, byly zdůrazněny jejich výhody a nevýhody a opomenuta nebyla ani právní úprava, kterou se poskytování spotřebitelských úvěrů řídí.

Na teoretickou část navázala praktická část práce, ve které byla provedena analýza spotřebitelských úvěrů vybraných českých finančních společností. V úvodu analýzy byla stanovena kritéria požadovaných spotřebitelských úvěrů, byly zde uvedeny osobní údaje potenciálního žadatele o spotřebitelský úvěr a současně byly stanoveny otázky, které by si případný žadatel o spotřebitelský úvěr mohl klást. Dále byla také popsána metodika prováděné analýzy spotřebitelských úvěrů u vybraných českých finančních společností.

V následující části již byly porovnány konkrétní nabídky neúčelových i účelových spotřebitelských úvěrů včetně nákupů na splátky, které vybrané společnosti realizují prostřednictvím prodejců zboží. Pro každý modelový příklad byly v prvním kroku popsány parametry spotřebitelských úvěrů vybraných společností, v dalším kroku byly srovnány ukazatele RPSN nebo koeficient navýšení, jednotlivých spotřebitelských úvěrů, bylo provedeno srovnání výhod a nevýhod jednotlivých úvěrů a v závěru byl vyhodnocen nejvýhodnější spotřebitelský úvěr pro potenciálního žadatele. Současně bylo pomocí modelových příkladů odpovězeno na v úvodu stanovené otázky, které by si mohl případný žadatel o spotřebitelský úvěr klást.

V závěru provedené analýzy spotřebitelských úvěrů vybraných českých finančních společností je shrnutí výsledků a na základě těchto výsledků jsou zde uvedena doporučení a upozornění na rizika pro případného zájemce o spotřebitelský úvěr.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Monografické publikace:

- [1] DVOŘÁK, Petr. *Bankovníctví pro bankéře a klienty*. 3. Vydání. Praha : Linde Praha, a.s., 2005. 681 s. ISBN 80-7201-515-X.
- [2] JÍLEK, Josef. *Finanční trhy a investování*. 1. vydání. Praha : Grada, 2009. 648 s. ISBN 978-80-247-1653-4.
- [3] KALABIS, Zbyněk. *Bankovní služby v praxi*. 1. Vydání. Praha : Computer Press, 2005. 148 s. ISBN 80-251-0882-1.
- [4] PŮLPÁNOVÁ, Stanislava. *Komerční bankovníctví v České republice*. 1. Vydání. Praha : Oeconomica, 2007. 338 s. ISBN 978-80-245-1180-1.
- [5] REVENDA, Zbyněk, et al. *Peněžní ekonomie a bankovníctví*. 4. Vydání. Praha : Management Press, 2008. 632 s. ISBN 978-80-7261-132-4.
- [6] SYROVÝ, Petr; NOVOTNÝ, Martin. *Osobní a rodinné finance*. 2. Vydání. Praha : Grada Publishing, a.s., 2005. 176 s. ISBN 80-247-1098-6.
- [7] ŠENKÝŘOVÁ, Bohuslava a kolektiv. *Bankovníctví*. PAVLÁT, Vladislav. 1. Vydání. Praha : Vysoká škola finanční a správní, o.p.s., 2010. 256 s. EUPRESS. ISBN 978-80-7408-029-6.
- [8] VYCHNAROVÁ, Lenka; NOVÁKOVÁ, Jolana. *Financování bydlení*. 1. Vydání. Praha : Era, 2007. 94 s. ISBN 978-80-7366-079-6.

Internetové zdroje:

- [9] *CETELEM ČR, a.s.* [online]. 2011 [cit. 2011-07-12]. Cetelem se představuje. Dostupné z WWW: <<http://www.cetelem.cz/o-nas/cetelem-se-predstavuje.html>>.
- [10] *Česká leasingová a finanční asociace* [online]. 2011 [cit. 2011-08-08]. Zprávy o stavu a vývoji nebankovního leasingového, úvěrového a factoringového trhu v ČR. Dostupné z WWW: <<http://www.clfa.cz/index.php?textID=64>>.

- [11] *Česká národní banka* [online]. 2011 [cit. 2011-07-06]. Harmonizovaná úroková statistika . Dostupné z WWW: <http://www.cnb.cz/cs/statistika/menova_bankovni_stat/harm_stat_data/mir_cs.htm>.
- [12] *Česká národní banka* [online]. 2011 [cit. 2011-07-06]. Komentář k úrokovým sazbám měnových finančních institucí. Dostupné z WWW: <http://www.cnb.cz/cs/statistika/menova_bankovni_stat/harm_stat_data/mfi_komentar.html>.
- [13] *Česká národní banka* [online]. 2011 [cit. 2011-07-07]. Zpráva o finanční stabilitě. Dostupné z WWW: <http://www.cnb.cz/miranda2/export/stes/www.cnb.cz/cs/financni_stabilita/zpravy_fs/fs_2010-2011/fs_2010-2011.pdf>.
- [14] *Česká spořitelna* [online]. 2011 [cit. 2011-07-12]. Česká spořitelna - Profil České spořitelny. Dostupné z WWW: <<http://www.csas.cz/banka/nav/o-nas/profil-ceske-sporitelny-d00014413>>.
- [15] *Home Credit a.s.* [online]. 2011 [cit. 2011-07-12]. Home Credit a.s. - Profil společnosti. Dostupné z WWW: <http://www.homecredit.cz/cs/home_credit/profil_spolecnosti.shtml>.
- [16] *Raiffeisenbank - banka inspirovaná klienty* [online]. 2011 [cit. 2011-07-12]. Profil banky - Raiffeisenbank. Dostupné z WWW: <<http://www.rb.cz/o-bance/o-bance/profil-banky/>>.
- [17] *Peníze.cz - Půjčky, Kurzy měn, Akcie, Hypotéky, Bydlení, Daně* [online]. 2010 [cit. 2011-07-10]. RPSN, úroková sazba a koeficient navýšení aneb jak vybrat nejvýhodnější úvěr. Dostupné z WWW: <<http://www.penize.cz/18017-rpsn-urokova-sazba-a-koeficient-navyseni-aneb-jak-vybrat-nejvyhodnejši-uver>>.

Legislativní dokumenty:

- [18] Česko. Zákon o spotřebitelském úvěru a o změně některých zákonů . In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2010, 52/2010 Sb., s. 1874-1899.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

CE	CETELEM ČR, a.s.
ČLFA	Česká leasingová a finanční asociace
ČNB	Česká národní banka
ČS	Česká spořitelna a.s.
HC	Home Credit a.s.
RB	Raiffeisenbank a. s
RPSN	Roční procentní sazba nákladů na spotřebitelský úvěr
SÚ	Spotřebitelský úvěr

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1 – Výhody a nevýhody spotřebitelských úvěrů	14
Obr. 2 – Úvěrový proces (Zdroj:REVENDA)	18
Obr. 3 - Úrokové sazby ze stavů obchodů (Zdroj: ČNB)	20
Obr. 4 – Údaje o žadateli, které snižují úvěrové riziko	25
Obr. 5 – Počet úvěrů poskytnutých domácnostem (zdroj:ČNB).....	27
Obr. 6 - Podíl nebankovních společností na trhu SÚ (Zdroj:ČLFA).....	28
Obr. 7 – Logo Česká spořitelna, a.s.	32
Obr. 8 – Logo Raiffeisenbank a.s.	33
Obr. 9 – Logo Home Credit a.s.	34
Obr. 10 – Logo CETELEM ČR, a.s.	35
Obr. 11 – Celkové náklady SÚ 100.000 Kč.....	50
Obr. 12 – Srovnání RPSN u SÚ 50.000 Kč na 2 roky	53

SEZNAM TABULEK

Tab. 1 - Základní znaky produktivního a spotřebitelského úvěru.....	13
Tab. 2 – Členění spotř. úvěrů podle délky splácení	17
Tab. 3 - Typické vlastnosti úvěrů.....	19
Tab. 4 - Roční procentní sazba nákladů poskytnutých bankami domácnostem	22
Tab. 5 – Základní údaje Česká spořitelna, a.s.....	32
Tab. 6 – Základní údaje Raiffeisenbank a.s.....	33
Tab. 7 – Základní údaje Home Credit a.s.	34
Tab. 8 – Základní údaje CETELEM ČR, a.s.	35
Tab. 9 - Neúčelový spotřebitelský úvěr Česká spořitelna, a.s.....	36
Tab. 10 - Neúčelový spotřebitelský úvěr Raiffeisenbank a.s.....	37
Tab. 11 - Neúčelový spotřebitelský úvěr Home Credit a.s.	38
Tab. 12 - Neúčelový spotřebitelský úvěr CETELEM ČR, a.s.	39
Tab. 13 - Účelový spotřebitelský úvěr Česká spořitelna, a.s.	40
Tab. 14 - Účelový spotřebitelský úvěr na bydlení Raiffeisenbank a.s.....	41
Tab. 15 - Účelový spotřebitelský úvěr na ostatní investice Raiffeisenbank a.s.....	41
Tab. 16 - Účelový spotřebitelský úvěr, zboží na splátky Home Credit a.s.	42
Tab. 17 - Účelový spotřebitelský úvěr, lékařská péče Home Credit a.s.	43
Tab. 18 - Účelový spotřebitelský úvěr, auto na splátky Home Credit a.s.	43
Tab. 19 - Účelový spotřebitelský úvěr, nákup na splátky CETELEM ČR, a.s.	44
Tab. 20 - Účelový spotřebitelský úvěr, na bydlení CETELEM ČR, a.s.	44
Tab. 21 - Účelový spotřebitelský úvěr na nákup automobilu	45
Tab. 22 – Údaje o žadateli o úvěr	46
Tab. 23 – Otázky žadatele o úvěr.....	47
Tab. 24 - Parametry SÚ pro variantu spotřebitelský úvěr 100.000 Kč na 5 let	48
Tab. 25 - Parametry SÚ pro variantu spotřebitelský úvěr 100.000 Kč na 2 roky.....	49
Tab. 26 - Parametry SÚ pro variantu spotřebitelský úvěr 50.000 Kč na 2 roky.....	51
Tab. 27 - Parametry SÚ pro variantu spotřebitelský úvěr 50.000 Kč na 5 let	54